

BİRLEŞİM **DERGİ**

BURSA ENTEGRE SAĞLIK KAMPÜSÜ

Bursa Şehir Hastanesi, 1.355 yatak kapasitesiyle bölgenin yeni "Sağlık Üssü" olacak.

Röportaj
**MAZLUM
KİPER**

Bir Mola Ver...
**KADİM BİR
ANTİK KENT,
PETRA**

Dergi Adı: Birleşim Dergi

İmtiyaz Sahibi:

Birleşim Mühendislik
Isıtma Soğutma Havalandırma San. ve Tic. A.Ş.

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Gökçe Alaçlı

Yayın Kurulu

Mesut Altan, İdris Çakır, İbrahim Biner,
Mehmet Pak, Gökçe Alaçlı

Yönetim Yeri

Dudullu Organize Sanayi Bölgesi 1. Cadde No: 3
Ümraniye 34776 İSTANBUL
Tel: 0216 - 499 49 59 (Pbx) - Fax: 0216 - 499 49 60
info@birlesimdergi.com - www.birlesimdergi.com

Grafik Tasarım & Görsel Yönetim

Plus International Ltd. Şti.
Yalnız Selvi Caddesi, İşlem Sokak No: 2
Uplife Park E - Blok No: 133, Kat: 16
Soğanlık - Kartal / İstanbul
Tel.: 0216 - 672 32 82
plus@plus.com.tr - www.plus.com.tr

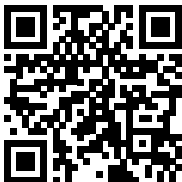
Basım

Umur Basım Sanayi Ticaret A.Ş.
Tel: 0216 - 645 62 00
www.umur.com.tr

Yayın Türü

Yerel süreli yayındır.
(Tüm Türkiye'de dağıtılmaktadır.
Basın Kanunu'na göre yerel süreli yayındır.)
ISSN 2148-6158

Dergide yer alan görseller ve yazılar,
izin alınmaksızın kısmen veya tamamen
çoğaltılamaz, basılamaz, kullanılamaz.

Editörden

Kurumsal İletişim Yöneticisi
Gökçe ALAÇLI

Değerli Okurlarımız Merhaba,

Yaz sezonunda okuyacağınız 22. sayımızda sizleri yine ilginç konular ve konuklar bekliyor.

Grup firmalarımızdan ERDE Mühendislik'in elektrik tesisat işlerini üstlendiği Bursa Entegre Sağlık Kampüsü'nü işlediğimiz bu sayıda, Birleşim Mühendislik'in 2018 İSO İkinci Büyük Sanayi Kuruluşu listesinde yer aldığı haberini de paylaşıyor olacağız. Kurumsal hayatta ilginizi çekecek ve faydasını göreceğiniz birçok yazımızı, yaz döneminde gezi rotası çıkartmanıza yardımcı olacak keyifli yazılarımız, röportajlarımız takip edecek.

Özellikle bu sayıda Birleşim Dergi'de yazılarıyla katkıda bulunan yazarlarımıza teşekkür etmek isterim.

Hoşça kalın.

08

16

26

14

18

30

22

34

38

İÇİNDEKİLER

03 - Bu Sayıda

Editörden

07 - Başkanlardan

Değerli Okurlarımız Merhaba

08 - Proje

Bursa Entegre Sağlık Kampüsü

14 - Haberler

MTMD 7. Dönem Yönetim Kurulu Belli Oldu
ICCI Uluslararası Enerji ve Çevre Fuarı 2019
ETMD ve YTÜ Dış Paydaş Toplantısı

18 - Uzman Görüşü

Kalite Yönetim Sistemi

22 - Uzman Görüşü

İş Sağlığı ve Güvenliğinin Hukuksal Önemi

26 - Teknoloji

E-Atık

30 -Hukuk

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun
Getirdikleri

34 - Teknoloji

Zenginler Elektrikli Otoyolu Sevdiler

38 - Mevzuat

Şirket Ortaklarının Kamu Borçlarından
Sorumluluğu

40 - Bu Köşe Sizin

"Şantiye - Ofis"

44 - Röportaj

Mazlum Kiper

50 - Tiyatro

İstanbul Şehir Tiyatroları Namıdğer Darülbedayi

56 - Bir Mola Ver...

Çizgi Ötesi Tasarımcılar, Ezra ve Tuba Kardeşler

60 - Tarih

Kore Savaşı'nı Tekrar Hatırlamak

66 - Bir Mola Ver...

Kore Savaşı Gaziler Anıtı, Washington DC

68 - Bir Mola Ver...

Kadim Bir Antik Kent, PETRA

74 - Yaşam

En Sıra Dışı Tren Yolculukları

80 - Yaşam

Olimpiyat Spor Adayı "Futgolf"

84 - Yaşam

Kaçan Kovalanır

88 - Lezzet

Doğanın Göz Alıcı Renkleri Tabaklarımızı Süslüyor,
Yenilebilir Çiçekler

SAYI 22

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU 2018

**Birleşim Mühendislik 2018 yılı
İSO İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU arasında**

Firmamız İSO İkinci 500 listesinde 2014 yılından beri yükselen bir ivme ile yerini koruyor.

DEĞERLİ OKURLARIMIZ MERHABA

İstanbul Sanayi Odası (İSO), sanayi kuruluşlarının 2018 yılı verileri üzerinden yaptığı "İSO Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu- 2018" araştırmasının sonuçlarını temmuz ayında açıkladı.

Ekonomik araştırmalar açısından bakıldığında saygın ve nitelikli bir kaynak olan İSO verileri, öncelikle sanayimiz olmak üzere, ekonomik büyümeden yatırım iklimine, ihracattan finansmana kadar birçok alanda bilgi içeriyor. Ayrıca bu rapor, ekonomide rol alan firmaların performansını her yıl düzenli bir şekilde gözlemlene fırsatı sunuyor bize. 2014 yılı itibari ile Birleşim Grup firmalarından Birleşim Mühendislik'in bu araştırma kapsamında listeye girerek 2018 yılına kadar liste sıralamasındaki yerini her yıl yükselttiğini büyük bir gururla açıklamak isterim. Bu vesile ile son dört yıldır Birleşim Mühendislik'e bu başarıyı getiren ve emek veren tüm Birleşim Ailesi'ne teşekkürlerimi sunarım.

Bildiğiniz gibi artan inşaat maliyetleri ve azalan taleple birlikte inşaat sektörü sıkıntılı günler geçiriyor. Buna rağmen "Entegre Sağlık Kampüsü" inşaatları tüm hızıyla devam ediyor. Kamu-Özel İşbirliği Modeliyle yapılan ESK'lar ülkemize nitelikli sağlık tesisleri kazandırmaya devam ediyor. Birleşim Grup olarak yapımında yer aldığımız, 2017 yılında Adana ve 2018 yılında Elazığ'ın ardından 2019 yılının Temmuz ayında açılışını yaptığımız Bursa Entegre Sağlık Kampüsü'ne bu sayımızda geniş yer verdik. Halen elektromekanik tesisat işlerine devam edilen İkitelli ESK'nın 2020'de tamamlanması planlanıyor. Bu ve buna benzer projelerde aldığımız sorumluluk ile elektromekanik sektöründe istihdama dolayısı ile de ekonomik kalkınmaya destek olmaya çalışıyoruz.

Türkiye'nin kalkınmasında rolü olan herkesin yolu açık olsun.

Saygılarımla,

Mesut ALTAN

Birleşim Grup Yönetim Kurulu Başkanı

Proje

BURSA ENTEGRE SAĞLIK KAMPÜSÜ

Bursa Şehir Hastanesi, 1.355 yatak kapasitesiyle bölgenin yeni “Sağlık Üssü” olacak.

Proje

Sağlık Bakanlığı ve Rönesans Sağlık Yatırım tarafından "Kamu Özel İş birliği" (PPP-Public Private Partnership) modeli ile hayata geçirilen Bursa Şehir Hastanesi, 1.355 yatak kapasitesiyle bölgenin yeni "Sağlık Üssü" olacak. Hastane; Çanakkale, Balıkesir, Yalova, Bilecik ve Bursa'da yaşayan yaklaşık 5.5 milyon kişiyi daha kaliteli sağlık hizmeti ile tanıştırmının yanı sıra sağlık turizmine de büyük katkı sunacak.

Bursa Şehir Hastanesi; Kadın, Çocuk ve Psikiyatri Hastanesi, Genel Hastane, Kalp ve Damar Hastalıkları Hastanesi, Onkoloji Hastanesi, Yüksek Güvenlikli Adli Psikiyatri Hastanesi, Fizik Tedavi Rehabilitasyon Hastanesi, Teknik Servis Binası ve Otopark Binası olmak üzere toplam 470.000 m²'lik kapalı inşaat alanıyla, bölgeye bugüne kadar kazandırılmış en büyük sağlık yatırımı olarak dikkat çekiyor.

Tüm taahhüt işleri Rönesans Medikal İnşaat firması tarafından yapılan Bursa Şehir Hastanesi projesinin Elektrik Tesisat İşleri Birleşim Grup firmalarından ERDE Mühendislik tarafından tamamlanmıştır.

Bundan önce Adana Şehir Hastanesi ve Elazığ Şehir Hastanesi projelerinde yer alan, medikal yapılarda deneyim sahibi ERDE Mühendislik, halen İkitelli Şehir Hastanesi projesine de devam etmektedir.

Bursa Şehir Hastanesi ile ilgili olarak BRS Sağlık Yatırım A.Ş. ile Sağlık Bakanlığı arasında 19 Haziran 2015 tarihinde anlaşma imzalanmış, bu anlaşma uyarınca BRS Sağlık Yatırım A.Ş. 28 yıllık proje süresi boyunca detaylı tasarım, inşaat, belli ekipmanların tedariki, finansman ve Entegre Sağlık Kampüsünün bakım işlerinden sorumlu olacak, sağlık hizmetlerinin sunulması Sağlık Bakanlığı'nın sorumluluğunda tutulacaktır.

Sağlık alanında en ileri teknolojiyle donatılan ve LEED Gold sertifikasına sahip olan Bursa Şehir Hastanesi, ana hastane binasına yerleştirilmiş olan dünyanın en gelişmiş teknolojisine sahip 859 sismik izolatör ile olası bir deprem sırasında ve sonrasında tüm operasyonel faaliyetlerini, hiçbir aksama olmadan yerine getirmeye devam edebilecek.

Proje

Toplam 1.355 yatak kapasiteli Bursa Şehir Hastanesi, 1.055 yatak kapasiteli Ana Hastane, 200 yatak kapasitesi ile Türkiye'nin en büyüğü olan Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesi ile 100 yatak kapasiteli Yüksek Güvenlikli Adli Psikiyatri (YGAP) Hastanelerinden oluşuyor. Hastanede 403 poliklinik, 49 ameliyathane, 217 yataklı çocuk ve yetişkin yoğun bakım ünitesi bulunuyor.

ELEKTRİK TESİSAT PROJE BİLGİLERİ:

Erde Mühendislik olarak elektrik tesisat işlerini üstlendiğimiz üçüncü şehir hastanesi olan Bursa Şehir Hastanesi projesi başarılı bir şekilde tamamlanmıştır.

Hastanenin 152.957 m² ana bina, 27.279 m² TSB, 1.278 m² trijenerasyon ve atık binası ile birlikte toplamda 181.514 m² alanın elektrik tesisat işleri tamamlanmıştır.

Toplamda 54 MVA'lık kurulu güç talebini kesintisiz olarak sağlayabilmek için her biri diğerinin yedeği olmak üzere 26 adet trafo, tüm şebekeyi besleyecek 13 adet step-up trafo ile entegre generatörler ve afet durumlarında ve normal işletmede kullanılmak üzere trijenerasyon sistemi kurulmuştur.

Hastanede toplamda 156 adet orta gerilim hücresi ring yapılarak gerçekleştirilmiştir.

Ameliyathaneler, yoğun bakımlar, veri merkezi gibi kritik alanlar için farklı güçlerde toplamda 32 adet UPS cihazı bulunmaktadır.

Binada yer alan ameliyathane, yoğun bakım odaları ve laboratuvarlara ait toplamda 90 adet izole güç sistemi panosu üzerinden beslenmektedir.

Yangın ihbar sistemi, acil anons ve seslendirme sistemi, kartlı geçiş sistemi, hemşire çağrı sistemi, CCTV sistemi, aydınlatma otomasyon sistemi, RFID sistemi, merkezi saat sistemi, itfaiyeci telefon sistemi, Scada sistemi, telefon ve data sistemi, bina otomasyon sistemi, sıramatik sistemi, karbonmonoksit, izlenebilir acil aydınlatma sistemi gibi zayıf akım sistemleri ile birlikte bina ve hasta güvenliği için akıllı bina sistemleri tesis edilmiş, hem nokta hem de fonksiyon testleri, hazırlanmış proje ve senaryolar doğrultusunda başarıyla devreye alınmıştır.

Elektrik Proje Bilgileri Yazısı: Şafak ÇAĞLAR
Proje Müdürü, ERDE Mühendislik

MTMD 7. DÖNEM YÖNETİM KURULU BELLİ OLDU

Mekanik Tesisat Mütahhitleri Derneği 7. Olağan Genel Kurul Toplantısı, 25 Mayıs 2019 tarihinde Bostancı Dedeman Otel’de gerçekleşti. Toplantıda 6. Dönem Yönetim Kurulu faaliyetleri konusunda bilgi aktarıldıktan sonra 7. Dönem Yönetim Kurulu için oylamalar yapıldı.

Birleşim Grup firmalarından Birleşim Mühendislik Genel Müdürü Sn. İbrahim Biner’in Yönetim Kurulu Başkanı seçildiği kurulda görev alacak tüm yeni üyelere başarılar dileriz.

6.Dönem Y.K. Başkanı Sn. İrfan ÇELİMLİ konuşma yapıyor.

7. Dönem Yönetim Kurulu Asıl Üyeleri

İbrahim Biner

Yönetim Kurulu Başkanı

Barış Şevketbeyoğlu

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

Gürkan Arı

Genel Sekreter

Önder Polat

Sayman

İrfan Çelimli

Yönetim Kurulu Üyesi

Murat Suiçmez

Yönetim Kurulu Üyesi

Şeref Gençler

Yönetim Kurulu Üyesi

ICCI ULUSLARARASI ENERJİ VE ÇEVRE FUARI 2019

“Enerjide Dönüşüm ve Değişim” temasıyla bu yıl 25. kez düzenlenen ICCI Uluslararası Enerji ve Çevre Fuarı ve Konferansı, geniş bir paydaş kitlesinin katılımıyla 28-30 Mayıs tarihlerinde İstanbul Fuar Merkezi’nde gerçekleştirildi. Sektörde küresel alanda yaşanan dijitalleşme süreci, teknolojik gelişmelerden regülasyona, hukuktan yeni iş alanlarına kadar bütün yönlerin ele alındığı ICCI 2019, 37 oturum ve 250 konuşmacının katıldığı zengin konferans programıyla enerjinin hangi yöne evrileceğine ışık tuttu.

Prof. Dr. İlber Ortaylı, ICCI’nin ilk günü olan 28 Mayıs’ta katılımcıları Türkiye’de ve bölgede enerjinin tarihi hakkında aydınlatıcı bir yolculuğa çıkardı. Prof. Dr. Ortaylı, enerjide mevcut gelişmeleri ve gelecek beklentilerini daha iyi okumayı sağlayacak özel ICCI sunumunda enerjinin dünya genelindeki seyrine de ışık tuttu.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı Abdullah Tancan ve TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Enerji Komisyonu Başkanı Mustafa Elitaş’ın da açılışına katıldığı ICCI 2019, 200’e yakın ulusal ve uluslararası firma ile 15.123 katılımcı ve ziyaretçiyi bir araya getirdi.

Elektrik Tesisat Mühendisleri Derneği’nin de katıldığı fuarda sektör paydaşları ile bir araya gelindi.

Soldan sağa: Misafir, Namık Demirağ (ETMD Müdürü), Mustafa Cemaloğlu (ETMD YK Başkanı), Mehmet Par (ETMD YK Başkan Yardımcısı), Misafir

ETMD VE YTÜ DIŞ PAYDAŞ TOPLANTISI

Elektrik Tesisat Mühendisleri Derneği (ETMD) ve Yıldız Teknik Üniversitesi Elektrik Mühendisliđi Bölümü 19 Haziran 2019 tarihinde "Dış Paydaş Toplantısı"nda bir araya geldi.

YTÜ Davutpaőa Kampüsünde gerçekteően toplantı, elektrik mühendisi öğrencilerinin gördüğü lisans eğitiminde sektörün ihtiyaçlarını eğitim kapsamına alma konusunu içeriyordu.

Toplantı katılımcıları:

YTÜ Prof. Dr. Nur Bekirođlu,
YTÜ Dr. Öğr. Üyesi Selin Özçira,
YTÜ Dr. Öğr. Üyesi İsmail Nakir
ETMD YK Bőşk Yrd. Mehmet Pak,
ETMD YK Üyesi Gökhan Akbaő,
ETMD YK Üyesi Ali Çetindal,
ETMD YK Üyesi Cemil Topak
ETMD Dernek Müdürü Namık Demirağ

KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ

Avrupa Kalite Kontrol Birliği'ne (EQQC) göre kalite; bir mal veya hizmetin belirli bir ihtiyacı karşılayabilmesi için yeterliklerini ortaya koyan özelliklerin bütünüdür. Amerikan Kalite Derneği ise (American Society for Quality, 2012) kaliteyi, bir mal ya da hizmetin belirli bir gerekliliği karşılayabilme yeteneklerini ortaya koyan karakteristiklerinin tümü olarak tanımlamaktadır.

Yani kalite; ürün ve hizmetlerinizin müşterinin ihtiyaçlarını optimum seviyede karşılanması için taşıması gereken özelliklerin tümüdür. Burada anahtar sözcük müşteridir. Bu sebeptendir ki Kalite Yönetim Sisteminin temel prensiplerinin başında müşteri odaklılık gelmektedir.

Yani müşteri odaklı olmak, tüm stratejileri müşteri beklentilerine göre belirlemek ve müşteriye iş planının merkezine koymaktır. Basit gibi görünse de müşteri odaklı bir şirket oluşturmak kolay bir iş değildir. Müşterilerin ihtiyaçları sürekli olarak değişmekte ve gelişmektedir, şirketin ürün veya hizmetlerini de

müşteri istekleri doğrultusunda sürekli geliştirmesi gerekir, bu değişikliklere ayak uydurmak bazen çok zorlayıcı olabilmektedir.

Bu zorlukla baş etmenin en kolay yolu; toplam kalite anlayışı ve kalite yönetiminin, üst yönetim tarafından şirketin tüm birimlerinde anlaşılmasının sağlanmasıdır. Tüm kurumsal unsurların katılımıyla beraber müşteri gereksinimlerinin karşılanması için esneklik, etkililik ve rekabet edebilme gücü artacaktır.

Toplam kalite anlayışının ve kalite yönetiminin oluşturulabilmesi için güçlü bir liderliğe ihtiyaç vardır. Lider organize eder, yön ve amaç birliğini sağlar. Lider firma içerisinde öyle bir ortam kurmalı ve devam ettirmelidir ki insanlar kuruluşun hedeflerinin

Uzman Görüşü

başarılmasında tam olarak katılabilmelidirler. İşte kalite yönetim sisteminin ikinci temel prensibinin liderlik olmasının nedeni buradan gelmektedir.

İyi bir lider; her seviyedeki çalışanın şirket için bir değeri olduğunun bilincindedir. Çalışanları; kabiliyetlerini şirkete değer katmaları ve şirket çıkarları için kullanmaları yönünde yüreklendirir. Çalışanların yetkin olmaları, yetkilendirilmeleri ve değer katmak için katılım sağlamaları gerekmektedir.

Başarının sürekliliği için; şirketin işleyişini etkileyen tüm ilgili taraflarla ilişkilerin doğru yönetilmesi, tüm alınan kararlarda kanıtlara dayalı karar mekanizmasının çalıştırılması ile etkili kararlar alınması, kuruluşun performansının sürekli gelişmesinin hedeflenmesi gerekir.

Şirket içerisinde tüm süreçler birbirleriyle sıkı ilişkiler içerisinde dirler. Tüm süreçler birbirlerini etkilerler, herhangi bir süreçte yaşanan bir problemin etkileri başka bir süreçte çok daha büyük boyutlarda karşımıza çıkmaktadır. Bu da süreçlerin birbirinden kopmadan, her sürecin toplam kalite anlayışı ile çalışması gerekliliğini doğurur. Yani toplam kalite; sadece kalite sürecinin tekelinde olmadan, tüm süreçlerin katılımıyla gerçekleşebilir. Bunu sağlayacak yegâne güç ise iyi bir liderdir.

Kalite Yönetim Sistemi yaklaşımı; birbirleri ile ilişkili proseslerin sistem olarak belirlenmesi, anlaşılması ve yönetilmesi, kuruluşun etkinliğini sağlar ve hedeflerin gerçekleşmesinde verimlilik getirir.

Üst Yönetim, şirket kararlarını alırken, kaynakların doğru yönetilmesini sağlarken ve gelecek ile ilgili planlar kurarken bunların sonuçlarıyla ilgili mutlaka öngörüler yapmaktadırlar. Aldıkları kararların ve yapılacak gelecek planlarının şirket için tüm risklerini ve fırsatlarını değerlendirirler.

Bu değerlendirmeler için mutlaka kanıta dayalı karar mekanizmasının çalıştırılması gerekir. Aksi takdirde yanlış kararlar ve sonuçlarından tüm şirket etkilenecek hatta iflas kaçınılmaz olacaktır. Risk temelli düşünce tarzının sadece üst yönetimde değil şirketin diğer yöneticileri, orta kademe çalışanları hatta gerektiği ölçülerde tüm çalışanlar tarafından benimsenmesi ve sistemin bir gereği olarak algılanan risklerin farkında olmalarının sağlanması gerekir. Kalite yönetim sistemi dinamik bir yapı içinde oluşturulmalıdır. Günümüzde dünyanın küçülmesiyle beraber rekabet ortamının kızışması şirketlerin daha dinamik bir yapıya sahip olmalarını, gelişmeye açık ve sürekli hedeflerini yükseltmelerini zorunlu hale getirmektedir.

Kalite yönetim sisteminin sağladığı yararlar şöyledir;

- Kaynakları optimize ederek kaynak israfını engeller,
- Ürün ve hizmet kalitesini artırır,
- Verimlilik artar, verimsizlik maliyetleri düşer,
- Ürün ve hizmetlerin zamanında tamamlanması ve teslimi sağlanır,
- Tüm süreçlerde sürekli iyileşme gözlenir,
- Kalite artışı, kaynak sarfının azalması, verimsizlik maliyetlerinin azalması, sürekli iyileşme ve zamanında teslimlerle müşteri memnuniyeti ve doyumunu artır,
- Uluslararası tanınan standarda uygun çalışıldığı için yeni iş olanaklarının kazanılmasını sağlar,
- Müşteri memnuniyetinin artması ile müşteri şikayetleri azalır, müşteri yeni müşteriler getirir,
- Üretim, planlama ve problem çözme çalışmalarının etkinliklerinin artırılması sağlanır,
- Çalışanların motivasyonunda ve firma içi iletişimde iyileşme sağlanır,
- Çalışan bağlılığı artar ve huzurlu bir çalışma ortamı sağlanır,
- Görev, sorumluluk ve yetkiler nettir, tüm personel verimli çalışır,
- Rekabet ortamında daha güçlü olunmasını sağlar.

İşte ISO 9001 kalite yönetim sistemi standardı; şirketlere başarılı bir sistem için yol gösterici kılavuz niteliğindedir.

Kalite sistemini oluştururken yukarıda da söylediğimiz gibi sistem tüm çalışanlar tarafından bilinmeli, anlaşılmalı ve uygulanmalıdır. Sistem firma içinde kişilere bağlı olmaksızın çalışmalı ve sürekli iyileşmelidir. Sistem ilk önce dış müşterinin, daha sonra da firma içindeki çalışanların ihtiyaçlarına odaklanarak ilerlemelidir.

Şirket ürün veya hizmetin kusurları ortaya çıktıktan sonra tespitini değil, çıkmadan önlenmesini temel hedef olarak benimsemelidir.

Gökhan YAZLITEPE
SEÇ Şefi
Birleşim Mühendislik

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNİN HUKUKSAL ÖNEMİ

İnsan hayatı değerli ve kutsaldır...‘Çalışmak’ insanın yaşamını devam ettirebilmesi için gerekli olan bir araçtır. İşyeri içi ya da dışında çalışma esnasında oluşabilecek iş kazaları ve meslek hastalıklarını engellemek, çalışanın çalışma koşullarını iyileştirmek gibi durumlar için 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nu ve bu kanunun yönetmelikleri ile 6098 sayılı Borçlar Kanunu’nda Madde 417’de ‘IV. İşçinin kişiliğinin korunması’, 4857 sayılı İş Kanunu’nda birtakım düzenlemeler ile kanun koyucu tarafından belirlenmiş, çalışana ve işverene bir takım sorumluluklar yüklemiştir.

Uzman Görüşü

Borçlar Kanunu'nda genel düzenlemelere yer verilmiş olup, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda ise bu kanunu uygulanması için gerekli yönetmeliklerle, işverenlerin ve çalışanların yasal hakları, sorumlulukları, yükümlülükleri ve alınması gereken tedbir ve önlemlerden, uyulması gereken kurallardan geniş kapsamlı olarak bahsedilmiştir.

Peki, İSG mevzuatı kimleri kapsar?

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 2. Maddesine göre, uygulama alanı çok geniş olup, herhangi bir alanda, herhangi bir unvan ve şekil ile çalışan herkes için geçerlidir. Aynı maddenin devamında kamu ve özel sektöre ait bütün işlere ve işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine, çırak ve stajyerler de dâhil olmak üzere tüm çalışanlarına faaliyet konularına bakılmaksızın uygulandığı da belirtilmiştir.

İşyerlerinde bulunan tüm çalışanların ve işverenin sorumlulukları bu kanunda belirtilmiştir. Ancak 6331 sayılı kanunun işverenin yükümlülüklerini belirtildiği maddelerinde, işverenlerin, işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için gerekli her türlü önlemi almakla yükümlü oldukları belirtilerek, iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınması gereken tedbirlerin sadece yasal düzenleme-

lerden ibaret olmadığı, yasalarda düzenlenmemiş konularda dahi makul ölçüler içinde alınması gereken her türlü tedbirden, işverenlerin yükümlü oldukları ve dolayısıyla sorumlu tutuldukları görülmektedir.

İşverenin İş Sağlığı ve Güvenliği yükümlülüklerine aykırı davranması durumunda iş sözleşmesi yönünden hakları

İşveren tarafından iş sağlığı ve güvenliğine uyulmaması durumunda 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 13. Maddesine ve 4857 sayılı İş Kanununun 24/II-f bendine göre çalışanın işten kaçınma hakkı meydana gelebilmektedir.

Çalışanın iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmadığı için fesih hakkının iki temel dayanağı vardır. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 13. maddesine göre; çalışanların, talep etmelerine rağmen gerekli tedbirlerin alınmaması halinde, tabii oldukları kanun hükümlerine göre iş sözleşmelerini feshetme hakkı vardır.

Ayrıca 4857 sayılı İş Kanunu'nun 24/II-f maddesinde belirtildiği üzere, çalışma şartlarının işveren tarafından uygulanmaması bir haklı nedenle derhal fesih sebebidir. Çalışma şartı kavramı; işverenin, çalışanın iş sözleşmesinden, toplu iş sözleşmesinden ve kanundan doğan haklarının sağlanması anlamı-

na gelmektedir. İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin alınmasının da çalışma şartları içindedir. Burada önemli olan çalışanın fesihten önce işverene bu durumu bildirmesi gerektiğidir. Çalışan işverene talepte bulunur ve işveren önlem almaz ise fesih şartı gerçekleşmiş olur.

Çalışanın İş Sağlığı ve Güvenliği yükümlülüklerine aykırı davranması durumunda iş sözleşmesi yönünden hakları

4857 sayılı İş Kanunu'nun 25. maddesinin (II) numaralı bendinin (I) alt bendinde, işçinin isteği ile ya da işini ihmal etmesi sonucu işyerindeki işin güvenliğini tehlikeye düşürmesi hali işverenin haklı fesih nedenleri arasında gösterilmiştir ve bu bende istinaden çalışanın işten çıkarıldığında kıdem ve ihbar tazminatı alamamasının da yolunu açmıştır.

İş sağlığı ve güvenliğinde; işverenin alması gereken tedbirlerin yanında işçinin de yükümlülükleri vardır. İşçinin kasıtlı bir davranışı ya da görevini ihmali sonucu işin güvenliği yönünden bir tehlike meydana gelmesi durumunda, işveren açısından derhal "haklı nedenle fesih hakkı" ortaya çıkar. İşçinin bu konuda uyarılması veya hatırlatmada bulunulmasına gerek olmadığı gibi, belli bir zararın oluşması da gerekmez. Aynı bentte belirtilen işçinin otuz günlük ücretinin tutarıyla karşılanamayacak bir zarar vermesi, işin güvenliğini tehlikeye düşürmekten bağımsız bir fesih nedenidir.

Yargıtay kararlarında birçok durumda işverenin çalışanın işini sonlandırmasında işvereni haklı bulmuştur. Yargıtay kararlarının bir örneği aşağıdadır.

YARGITAY 7. HUKUK DAİRESİ ESAS NO:2015/4672 KARAR NO: 2015/7580 TARİH: 28.04.2015 tarihli dava da verilen karara göre; çalışanın işyerinde(-sigara içmenin yasaklanan alanda) sigara içmesini işyerini, işin güvenliğini tehlikeye düşüren davranışlarda bulunması işverenin çalışanı haklı nedenle fesih etmesine ve çalışanın eylemi 4857 sayılı İ.K.'nın 25/II-ı bendinde düzenlenen işçinin kendi isteği veya savsaması yüzünden iş güvenliğini tehlikeye düşürmesi bendine uyduğundan kıdem ve ihbar tazminatı verilmeyeceğine karar verilmiştir.

Önemli olan insandır, insan değerlidir... Çalışan ya da işveren fark etmeksizin iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uymak başta kendimizi, ailemizi ve işimizi daha da verimli kılmamızı sağlayacaktır.

Hilal KARASAĞIZ
Altın Oran İş Sağlığı ve Güvenliği
Genel Müdür

E - ATIK

Her yıl dünyada yaklaşık 50 milyon ton e-atık üretilmektedir. Türkiye’de ise bu rakam yılda 500 bin ton.

E-ATIK NEDİR?

Ömrünü tamamlamış elektrikli ve elektronik eşyalara AEEE - Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar denir.

AEEE Yönetmeliği’nde 6 kategoride yer alan ürünlerin kullanım ömrü dolduğu andaki bütün bileşenleri, unsurları ve içerdiği malzemeleri de AEEE kapsamındadır.

Her yıl dünyada yaklaşık 50 milyon ton e-atık üretilmektedir. Türkiye’de ise bu rakam yılda 500 bin ton olarak karşımıza çıkmakta ve yılda %10 artış göstermektedir. Dünyada ve Türkiye’de tüm bu e-atıkların toplanması çevre ve doğa dengesinin sağlanması için önemli rol oynamaktadır. Yurt dışında e-atıkların toplanması konusunda en önemli merci belediyelerdir. Ülkemizde ise belediyeler ve dağıtıcılar olmak üzere iki toplama noktası faaliyet göstermekte.

Söz konusu atıkların toplanması için bir yönetmelik de mevcut. 31.12.2014 yılında yayınlanan Atık Getirme Merkezi Tebliğine göre 2016 ile 2018 yılları arasında ülkemizdeki bütün belediyelerin Atık Getirme Merkezi kurması söz konusu olmuştur. Belediyelerin kurması gereken 1. sınıf atık getirme merkezinde istenen yönetmelik koşullarına göre 1000 m² alan zorunluluğu bulunmakta. İlgili zorunluluk nedeni ile belediyeler ancak şehir dışında merkezlerini kurabilmekteler. Dolayısı ile atık merkezlerinin şehir merkezine uzak olması lojistik yetersizlikle birleşince tüketici için pek verimli kullanım koşulu oluşturmamakta.

Ülkemizde şu ana kadar olan AEEE toplama sürecinin hemen hemen tamamı üretici servisleri vasıtasıyla gerçekleşmiştir. Konuyla ilgili üretici yükümlülükleri 2013 yılı itibari ile yasallaşmış ve bu yükümlülükler Belediyeleri de kapsamıştır.

Geri dönüşümün sağlanması için atığın evden çıkarılmasını teşvik eden bazı uygulamalar yapılmakta. Üreticiler "Eskiği getir, yeniği götür" kampanyaları düzenlemekte. Atığı teslim alan servis ve bayilerde biriken atıklar ise ELDAY organizasyonu tarafından alınarak lisanslı işleme tesislerinde geri dönüşüme tabi tutulmakta.

ELDAY KİMDİR?

ELDAY İktisadi İşletmesi 13.10.2014 tarihinde sektörün önemli temsilcileri olan BSH, Vestel, Indesit, Demirdöküm ve Candy Hoover tarafından kurulmuş ve Nisan 2015 tarihinde AEEE kapsamında Türkiye'nin ilk Yetkilendirilmiş Kuruluşu olmuştur.

ELDAY; AEEE Kontrolü Yönetmeliğinde de belirtildiği gibi, atık yönetim planı hazırlayıp, bu doğrultuda toplanan atıkların lisanslı tesislerde geri dönüşümünün yapılması ve tüm süreçlerin Bakanlığa raporlanması konusunda çalışma yürüten bir işletmedir. Ayrıca AEEE konusunda bilinç oluşturmak ve belediyelerle birlikte eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları yapmak da ELDAY'ın üstlendiği görevler arasında yer alıyor. Şu anda 35 üyeye hizmet veren ELDAY, tüm Türkiye'de toplanan AEEE'leri lisanslı tesislere taşıyarak geri dönüşümünü yapacak kapsamda bir organizasyonu kurmuş durumda.

E-ATIĞIN DOĞAYA ZARARLARI NELERDİR?

Eski ürünlerin kullanımı enerji sarfiyatını arttırırken, atık halini almış EEEE'lerin düzgün şekilde geri dönüştürülmemesi kurşun, civa, brom ve krom gibi zehirli materyallerin salınımına neden olur ve bu salınım insan sağlığına ve doğaya zarar verir. Birkaç örnek vermemiz tabloyu daha net anlatmamıza yardım edecektir;

1 floresanın içerisinde bulunan civa 30.000 litre suyu kullanılamaz hale getirmektedir.

Bir çay kaşığının 70'te 1'i civa bile 80 bin metrekarelik göldeki suyu kirletir. 80 bin metrekare ise Topkapı Sarayı'nın kapladığı alana eşittir.

1995 yılından önce üretilen buzdolaplarında bulunan CFC gazı, egzoz gazına göre 10-15 bin kat fazla ısı tutarak sera etkisini arttırır.

Eşyalar sadece kullanılırken ya da atık haline geldikten sonra çevreye zarar vermezler. Tüm sektörlerde üretim için kullanılan hammaddenin cevherden elde edilmesi kaynakların azalmasına sebep olmaktadır. 1 kg demirin elde edilmesi için 200 kg cevherin çıkarılmasına ihtiyaç duyulurken 2 kg AEEE geri dönüşüm prosesinden elde edilen demir yeterli olmaktadır.

Cevher kullanımı ile ilgili Türkiye'deki en kapsamlı araştırma Çelik İhracatçıları Birliği tarafından 2014 yılında yapılmıştır. Global Hurda Değerlendirme Raporu'ndaki verilere göre 2012 yılında Türkiye'nin toplam ithalatı 236,5 milyar dolardır. İthal edilen hurda çeliğe ise toplam 9,4 milyar dolar ödenmiştir. Bu veriler göstermektedir ki toplam ithalatın %4'ünü hurda ithalatı oluşturmaktadır.

Öte yandan Birleşmiş Milletler Üniversitesinin "2014 Global e-Atık İzleme Raporu" na göre Türkiye elektronik atık üretiminde 503 bin ton ile 17. sırada yer alıyor. Bu rapor gösteriyor ki toplanamayan ve kayıt altına alınamayan atıklar ekonomimizde büyük kayıplara neden oluyor.

AEEE KATEGORİLERİ NELERDİR?

- 1. Kategori:** Buzdolabı, soğutucular, iklimlendirme cihazları (Klima, termosifon, derin dondurucu vb.)
- 2. Kategori:** Büyük beyaz eşyalar (Çamaşır makinesi, bulaşık makinesi, fırın vb.)
- 3. Kategori:** Televizyon ve monitörler (LED, plazma ve tüplü televizyonlar, bilgisayar monitörleri vb.)
- 4. Kategori:** Bilişim, telekomünikasyon ve tüketici ekipmanları (Telefon, tablet, yazıcı, dizüstü bilgisayar, ses ve görüntü cihazları, müzik enstrümanları, vb.)
- 5. Kategori:** Aydınlatma ekipmanları (Floresan lambalar, ışık verme veya kontrolü için kullanılan ekipmanlar)
- 6. Kategori:** Küçük ev aletleri, elektrikli ve elektronik aletler, oyuncaklar, spor ve eğlence ekipmanları, izleme ve kontrol aletleri (Tartı, matkap, testere, video oyunları, jetonla çalışan makineler vb.)

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

- E-atıklar, dünyadaki katı atıkların yüzde 1'ini oluşturuyor.
- Dünyada her yıl 20-50 milyon ton, Türkiye'de 500 bin ton e-atık çıkıyor.
- E-atık, yıllık %10 oranında artış gösteriyor.
- E-atıkların yüzde 30'unu çamaşır makinesi, elektrikli süpürge, fırın, klima, kahve makineleri vs.
- E-atıkların %20'sini buzdolapları,
- E-atıkların %15'ini DVD / VCR, CD çalar, radyo ve Hi-Fi cihazları,
- E-atıkların %15'ini bilgisayar, telefon, faks ve yazıcı,
- E-atıkların %10'nunu TV,
- E-atıkların %10'nunu ise monitörler oluşturuyor.

KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU'NUN GETİRDİKLERİ

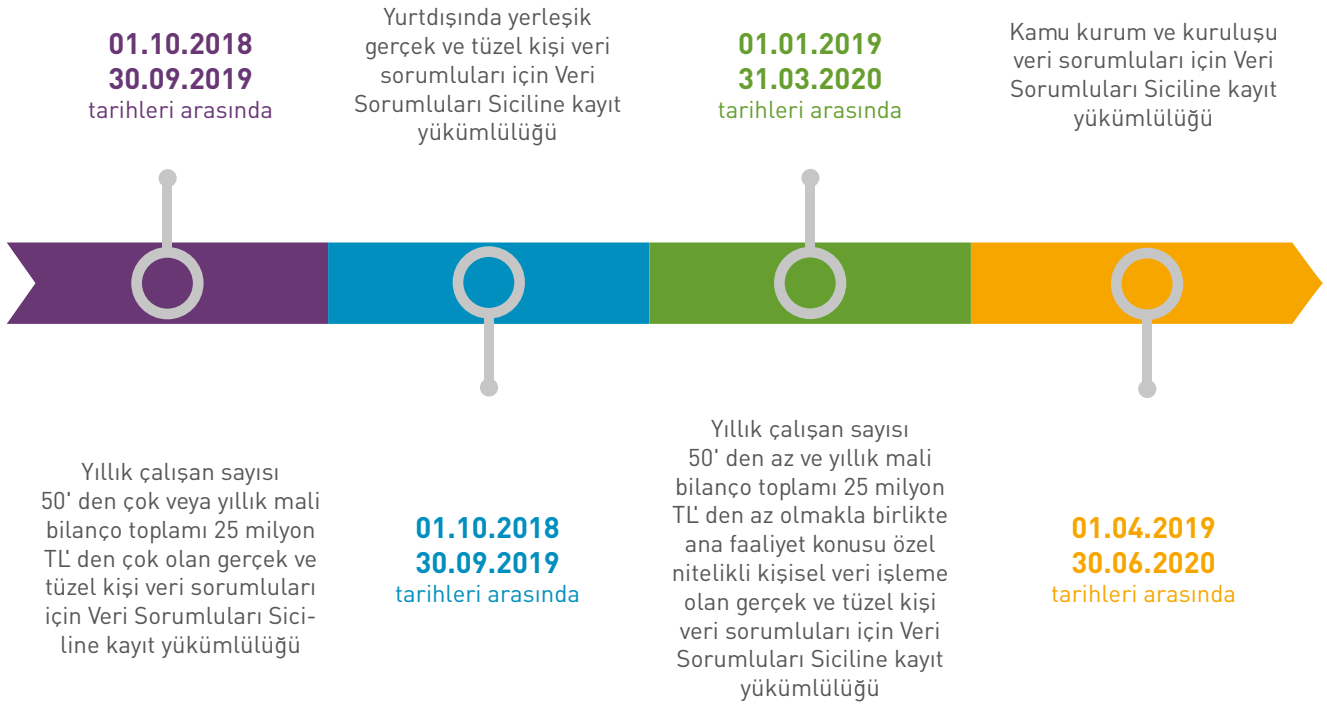
07.04.2016 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 6698 sayılı 'Kişisel Verilerin Korunması Kanunu', beraberinde kişi, kurum ve kuruluşlara, kişisel verilerin korunması hususunda bir takım yetkiler ve sorumluluklar, kişilere de kişisel verilerinin muhafaza edilmesini talep hususunda geniş haklar getirmiştir.

Bu kapsamda, firmaların bünyesinde, çalışan, müşteri, bayi, tedarikçi gibi herhangi gerçek kişiye ait kişisel herhangi bir veri bulundurulması halinde 6698 Sayılı Kanun, ilgili kişilere, önemli sorumluluklar yüklemiştir. Firmaların belirlenen idari ve teknik tedbirleri alması gerekirken bu yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi, Türk Ceza Kanunu açısından suç oluşturması halinde 6 aydan 4 yıla kadar ve nitelikli hallerin varlığında 6 yıla kadar hapis cezaları ve KVKK açısından da 1.000.000 TL'ye varan idari para cezaları ile yaptırım altına alınmıştır.

Ayrıca KVKK'nın 16. maddesinde öngörülen Veri Sorumluları Siciline kayıt ve bildirim yükümlülüğü açısından Kişisel Verileri Koruma Kurumu tarihleri ve kriterleri açıklamış olup bunlar aşağıdaki görselde belirtilmiştir.

KVKK gereğince firma bünyesinde yaşanan bir veri ihlali halinde 72 saat içerisinde bu durumun Kişisel Verileri Koruma Kurumuna iletilmesi ve veri ihlaline konu kişisel veri sahiplerinin durumdan haberdar edilmesi gerekmektedir.

KVKK'na göre; kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi kişisel veri olarak nitelendirilmekte ve koruma altına alınmaktadır. Yine, kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlem, kişisel verilerin işlenmesi olarak nitelendirilmektedir.

Yasa gereği kişisel verilerinin işlenebilmesi için gerçek kişinin açık rızasının alınması gerekmektedir. Kanunlarda açıkça öngörülmesi, fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması, bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması, veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması, ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması, bir hakkın te-

rinin, kişinin açık rızası alınmaksızın işlenmesi kesinlikle yasaklanmıştır.

Yasaya göre; kişisel verilerin elde edilmesi sırasında veri sorumlusu veya yetkilendirdiği kişi, ilgili kişileri; veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği, kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği, işlenen kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılacağı, kişisel veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi, 11 inci maddede sayılan diğer hakları, bilgilendirme konusunda yükümlü kılınmıştır.

Yasanın 11. maddesine göre; herkese, veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili; kişisel veri işlenip işlenmediğini öğrenme, kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme, kişisel verilerin işleme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme, yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme, kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme, kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme, yapılan işlemlerin, kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme, işlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme, kişisel verilerin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması halinde zararın giderilmesini talep etme hakları tanınmıştır.

Görüldüğü gibi yasa, kişisel verilerin korunmasını sıkı şartlara ve ağır sayılabilecek cezai müeyyidelere bağlamış olup, firmaların en kısa sürede veri sorumlularını belirleyip gerekli eğitimleri aldirmaları ve kurumsal yapıları içerisine bu müesseseyi yerleştirmeleri menfaatlerine olacaktır.

sisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması, ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması hallerinde; açık rıza alınmaksızın da ilgili kişinin verilerinin işlenmesi mümkün kılınmıştır.

Ancak istisnaen "Özel Nitelikli Kişisel Verilerin" yani kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verile-

Av. Dr. Fikret ÖZKAN
Baş Hukuk Müşaviri
Birleşim Grup

ZENGİNLER ELEKTRİKLİ OTOYU SEVDİ

Elektrikli otomobil satışları hızla artıyor. Avrupa' da 2019 yılsonunda elektrikli otomobil satış tahmini ise yaklaşık 600 bin adet.

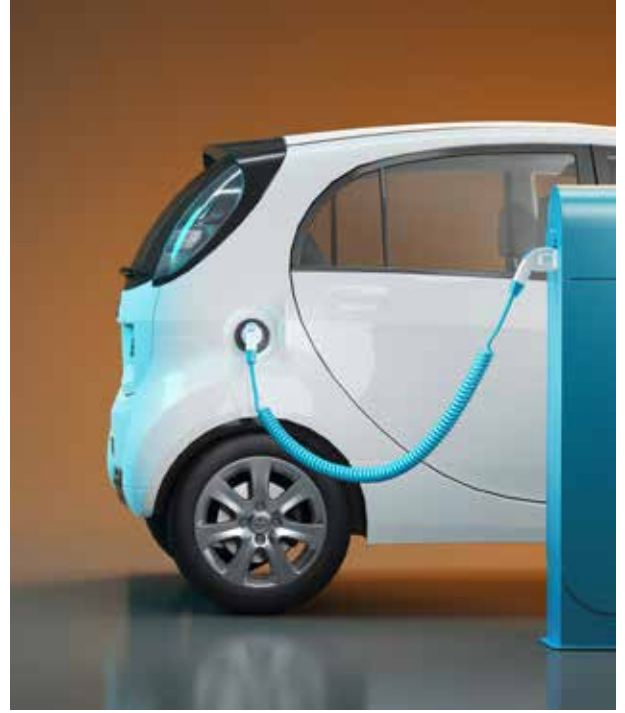

Teknoloji

Avrupa'da elektrikli otomobil satışları artıyor. 2017'de 132 bin olan elektrikli oto satışları 2018'de 195 bin 200 adede çıktı. 2019 yılının ilk çeyreğinde de 120 bin adet elektrikli otomobil satıldı. Satışlar bir önceki döneme göre yüzde 37,3 arttı. Elektrikli otomobil satışları henüz yılın ilk üç ayında 2018'in satış rakamlarına oldukça yaklaştı. Yılsonunda elektrikli otomobil satış tahmini ise yaklaşık 600 bin adet.

Avrupa Otomobil Üreticileri Derneği (ACEA) tarafından yapılan araştırma, elektrikli otomobil satışları ile ülkelerin kişi başına düşen gayri safi milli hasılası arasında ilişki olduğunu ortaya koyuyor. Buna bağlı Avrupa'da satılan elektrikli otomobillerin yüzde 80'ini kişi başına düşen milli geliri en yüksek 6 ülkenin vatandaşları satın alıyor. 2019'un ilk üç ayında en çok elektrikli otomobilin satıldığı ülke 23 bin 405 adetle Norveç oldu. Almanya 23 bin 326 adetle ikinci, İngiltere 14 bin 579 adetle üçüncü, Fransa 14 bin 503 adetle dördüncü, İsveç 9 bin 806 adetle altıncı sırada yer aldı.

Miili gelir elektrikli otomobil satış fiyatını etkiliyor

Ülkeler	% Pazar payı	Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Euro)
Norveç	59.1	73.200
İsveç	13.5	47.900
Hollanda	8.9	44.600
Finlandiya	6.4	42.200
İsviçre	5.3	74.300
İngiltere	2.1	37.600
Danimarka	2.6	54.400
Fransa	2.1	36.200
Almanya	2.0	41.000
İspanya	1.4	26.200
Slovenya	0.7	22.400
İtalya	0.4	29.000
Yunanistan	0.3	17.100
Hırvatistan	0.3	13.000
Polonya	0.2	12.900

ACEA'ya göre kişi başına düşen milli geliri 42 bin Euro'dan fazla olan ülkelerde elektrikli otomobillerin pazardan aldığı pay yüzde 3,5'in üzerinde. Kişi başına milli geliri 29 bin Euro'dan az olan ülkelerde elektrikli otomobillerin payı yüzde 0,2. Çekya, Hırvatistan ve Yunanistan'da elektrikli otomobillerin payı yüzde 0,3 seviyesinde.

Kişi başına milli geliri 73 bin 200 Euro olan Norveç, yüzde 59,7 ile Avrupa'da en yüksek elektrikli otomobil pazar payına sahip ülke. Norveç'i yüzde 13,5 ile İsveç, yüzde 8,9 ile Hollanda, yüzde 6,4 ile Finlandiya izliyor. Hiç kuşkusuz İskandinav ülkesinde elektrikli otomobillere verilen destekler de bu yüksek oranda etkili. Ancak Norveç bu konuda tüm İskandinav ülkelerini solluyor. Norveç'te 10 bin Euro'yu aşan teşvikler uygulanıyor. Ayrıca elektrikli otomobil sahipleri, otoyol ve feribot ücretlerinden muaf tutuluyor. Bazı şehirlerde otopark ücreti ödemiyorlar. Bu teşviklerin 2020 yılına kadar devam etmesi bekleniyor. Sadece İskandinav ülkeleri değil diğer Avrupa ülkelerinde de elektrikli otomobillere teşvik uygulanıyor. Örneğin Almanya'da 4 bin Euro'ya varan indirim imkânı sunuluyor. Bunun yanı sıra yol vergisi, ücretsiz park gibi teşvikler de veriliyor.

Aslında gelir ile elektrikli otomobil satışlarındaki ilişkinin nedeni basit. Elektrikli otomobillerin fiyatının verilen teşviklere rağmen yüksek olması.

Dünyanın üç büyük elektrikli otomobil pazarında yapılan bir araştırmaya göre Avrupa'da elektrikli otomobilin fiyatı ortalama 47 bin Euro. Bu rakam Çin'de 30 bin Euro, ABD'de ise 45 bin Euro. Yani Avrupalılar bir elektrikli otomobile Çinliler ve Amerikalılar'dan daha fazla veriyor.

Türkiye'de de benzer bir durum söz konusu. Teşviklere rağmen elektrikli otomobil segmenti büyümüyor. 2019'un ilk dört ayında Türkiye'de sadece 64 adet elektrikli otomobil satıldı. Elektrikli otomobil pazarının büyümesi için kişi başına düşen milli gelirin yükselmesi, pazardaki model ile şarj istasyonu sayısının artması gerekiyor.

Bu yazı "Otohaber 2019-6" dergisinden alıntıdır.

Ufuk SANDIK
Otomotiv Gazetecileri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

ŞİRKET ORTAKLARININ KAMU BORÇLARINDAN SORUMLULUĞU

Bu konuyu neden ele aldık, çünkü Danıştay'ın 20.06.2019 tarihinde almış olduğu bir kararla bugüne kadar süregelen uygulamada değişiklik olduğunu gördük.

Limited Şirketlerin kamu borçlarından dolayı tahsilinde öncelik sırası nasıl?

Aslında Amme Alacakları Tahsil Usulü hakkındaki kanunda böyle bir sıralama olmamasına rağmen limited şirketlere ait vergi borçlarının şirketten (şirketin mal varlığı ile) tamamen veya kısmen tahsil edilememe imkânı kalmadığında, borcun şirketin kanuni temsilcilerinden mi yoksa şirket ortaklarından mı tahsil edileceği konusunda Danıştay'ın farklı dairelerinin farklı kararları bulunmakla birlikte

şöyle genel bir uygulama vardı: Şirketten tahsil edilemeyen vergi borçları önce şirket kanuni temsilcilerinden, daha sonra şirket ortaklarından şirketteki payları oranında tahsil edilebileceği yönünde idi. Burada şu ifade çok karıştırılıyor, "Sermaye hissesi oranı" yani ortak koyduğu sermaye tutarı kadar değil, sermaye hissesi oranı nispetinde sorumlu olduğunu iyi bilmek gerekir.

Danıştay 9. Dairesi'nin 23.05.2012 tarihinde vermiş olduğu bir kararı değerlendirdiğimizde, limited şir-

ketten tahsil olanağı bulunmayan amme alacağına, öncelikle kanuni temsilciden (müdürden) aranılması gerektiği, kanuni temsilcilerden tahsil edilememesi halinde de ortakların sermaye hissesi ile sınırlı olmak üzere ortakların mal varlığından tahsili cihetine gidilebileceği sonucuna ulaşılmaktadır. Limited şirketlerde tüm ortaklar şirkette müdür sıfatı ile şirketi idare edebilecekleri gibi, tek bir ortak da şirketi müdür sıfatı ile temsil edebilmekte, hatta dışardan ortak olmayan üçüncü bir kişi de müdür tayin edilebilmektedir.

Burada 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 573. Maddesi'nin 2.Fıkrası ile 602. Maddesi'ne birlikte bakacak olursak, 573/2 Maddesi'nde; "Ortaklar şirket borçlarından sorumlu olmayıp, sadece taahhüt ettikleri esas sermaye paylarını ödemekle ve şirket sözleşmesinde öngörülen ek ödeme ve yan edim yükümlülüklerini yerine getirmekle yükümlüdürler" denilmekle birlikte, "Ortakların Sorumluluğu" başlıklı 602. Maddesi'nde "Şirket, borç ve yüküm-

lülükleri dolayısıyla sadece malvarlığı ile sorumludur." deniyor.

En son olarak Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu'nun 20 Haziran 2019 tarihinde almış olduğu ve 30807 sayılı Resmi Gazete 'de yayınlanan kararında, limited şirketlerin kamu borçlarının tahsilinde böyle bir öncelik, sonralık sıralaması yapılmadığı, kamu borçlarının tahsilinde kanuni temsilci veya ortaklara sıralama olmaksızın tahsil edilebilir denilmiştir.

Hâlbuki anonim şirketlerde böyle bir husus söz konusu değildir. Anonim şirketlerin kamuya olan borçlarından ortaklar sorumlu tutulamazlar. Ortak, anonim şirketin yönetim kurulunda ise o zaman sınırsız sorumluluğu vardır. Anonim şirketlerde yönetim kuruluna ve temsil yetkisi olarak dışarıdan üçüncü şahıslara bırakılmış ise bu kişiler de borcun tamamından şahsi mal varlıkları ile sorumludurlar. Özetle; anonim şirketlerde kamu borçlarından yönetimde olmayan ortakların hiçbir sorumluluğu yokken, limited şirketten yönetimde olan ortak veya üçüncü şahıslar sınırsız sorumludurlar.

Bu durumda anonim şirket, limited şirketten daha avantajlı bir durumda mı oluyor?

Olaya nereden baktığımıza bağlı. Şirket ortaklarının bir kısmı yönetimde yer almayacaksa, sadece koyduğu sermaye ile temsil ediyorsa yönetimde olmayan ortakların şirketteki kamu borçlarından dolayı şahsi mal varlıklarını tehlikede olmayacağından, dışarda olan ortaklar için daha avantajlı olduğu gerçek. Tüm ortaklar şirket yönetiminde ise, limited şirketin hareket kabiliyeti açısından daha avantajlı olduğu görülebilir. Limited şirketlerde ortaklar, ortaklar kurulu kararı ile her türlü kararı alabiliyorlarken, anonim şirketlerde bazı kararlar yönetim kuruluna değil genel kurula bırakılmıştır.

Sonuç olarak tavsiyem; yönetimde olmayan limited şirket ortağı iseniz derhal şirketi nev'i değişikliği ile anonim şirkete dönüştürerek bu sorumluluktan kurtulmanız yönünde olacaktır.

Fahri KÖSE
S.M.Mali Müşavir
Birleşim Grup Mali Müşaviri
www.fahrikose.com

Bu Köşe Sizin

Bu Köşe SİZİN

“Şantiye - Ofis”

398 - SEZGİN ÜNSAL - ADANA01 BURDA AVM

399 - MANDARİN ORİENTAL BOSPHORUS

400 - MEDİPOL HASTANESİ

401 - İKİTELLİ ESK

Bu Köşe Sizin

402 - ŞAFAK ÇİNGİ

403 - ÖZGÜR MERYEM - LÜTFİ KIRDAR HASTANESİ

404 - GÖZDE ŞEKER

405 - MEDİPOL HASTANESİ

Bu Köşe SİZİN

“Şantiye - Ofis”

406 - BİRLEŞİM MADENCİLİK HAVZA MADEN OCAĞI, MUSTAFA GÖKÇEOĞLU

407 - ADEM TOPÇU

408 - İKİTELLİ ESK

409 - MEDİPOL HASTANESİ

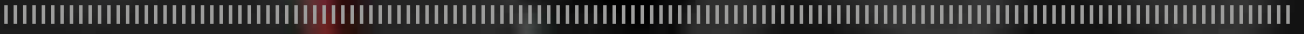
410 - İKİTELLİ ESK

411 - NACİ HANİLCE

Röportaj

HEPİMİZİN BİLDİĞİ O SES MAZLUM KİPER

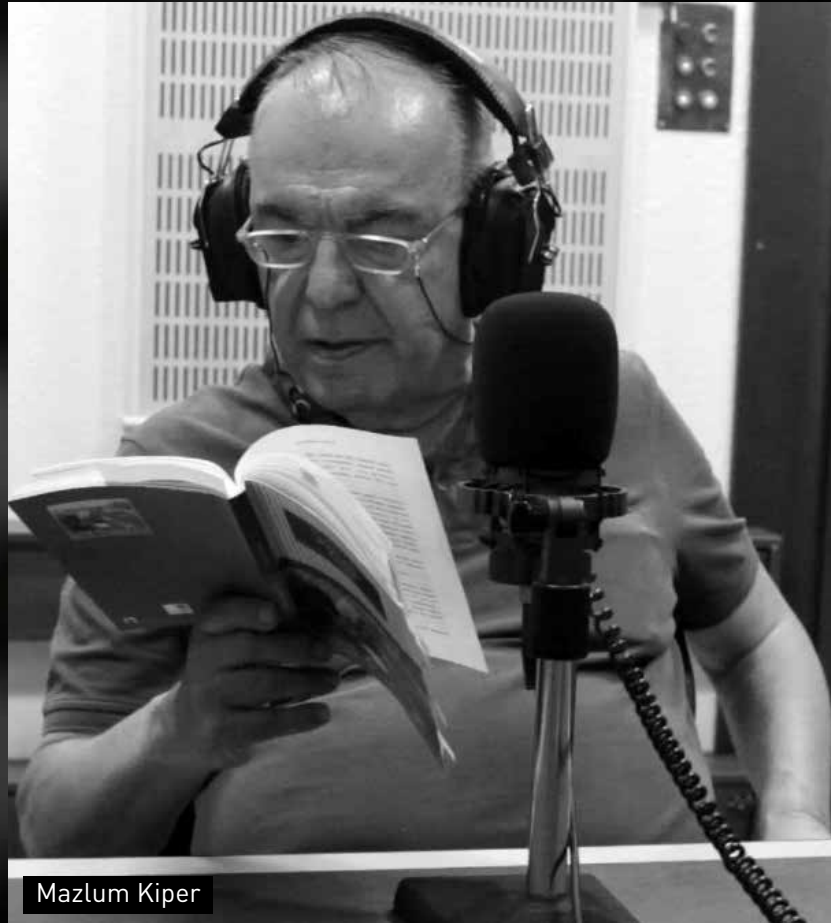
Onun sesini belki de Türkiye’de bilmeyen yok. Ya bir Hollywood filminde, ya bir belgeselde ya da bir reklamda denk gelmişsinizdir... Hatırlayamadıysanız bir iki örnek vereyim hemen. Morgan Freeman’ın Türkçe dublajını ya da National Geographic Wild’ın belgesellerini düşünün. Evet, işte o ses...

Adını sorduğunuzda ise kim olduğunu bilen insan sayısı azdır. Bunu kendisi de onaylıyor Mazlum Kiper’in. Çünkü o, bugüne kadar en çok sesiyle var oldu.

Ünlü seslendirme sanatçısı aslında bunun çok ötesinde...

O bir oyuncu, yazar, yönetmen, altı çocuk babası ve sekiz torun dedesi... Hayatının 24 yılını İsveç’te geçirdi. Bir dönem Türkiye’de Şehir Tiyatroları’nın Genel Sanat Yönetmenliğini yaptı. Dizilerde oynadı. Ömrünün büyük kısmını tiyatro sahnelerinde geçirdi. Yıllar önce emekli oldu ama hâlâ çok çalışıyor, stüdyodan stüdyoya koşuyor. Kiper’le Kadıköy’de Birleşim Dergi okurları için buluştuk.

O alışkın olduğumuz sesi canlı canlı dinlemek insana farklı bir heyecan katıyormuş. Dergimizin Yazı İşleri Müdürü Gökçe Alaçlı, Erde Genel Müdürü Mehmet Pak ve Mazlum Kiper’in bir araya geldiği söyleşi hiç bitmesin istedik. Aslında hep tanıdığımız, Türk seslendirme tarihinin en değerli ismi bu sefer kendi sesinden Mazlum Kiper’i anlatıyordu. Tuhaf, hayranlık uyandıran ama çok samimiydi.

Mazlum Kiper

Söyleşi: Serkan OCAK

Sesiniz isminizin önünde mi sizce? Bu mesleğin fitratında mı var?

Bizde öyle bir hoyratlık var. İsim arkalarda kalıyor. Seslendirme yapan çok az ülke vardır. Almanya mesela bizim gibi seslendirme yapar, altyazı çok nadirdir. 24 yıl İsveç'te yaşadım, çalıştım. Sadece 5-6 kez dublaj yaptım. Çünkü hep altyazı geçiyor bu ülkede. Çocuk filmlerinde dublaj yaptırıyorlar. Bir de Türkiye'ye gönderilen filmlerde Türkçe konuşacak adam lazım olunca seslendirme yapılıyordu İsveç'te. Türkiye'de ise seslendirme çok yoğun tabii ki.

Peki, ne zaman tanındınız?

Tanınmışlık daha çok diziden geliyor. Yabancı Damat... Dizide adım Stavro idi, yine Mazlum Kiper olamadım. Yolda, sokakta gördüklerinde bu kez de Stavro diye sesleniyorlardı. Pendik'te oturuyorum. Beni tanıyan bir sürü insan vardı. Dizide oynamaya başladıktan sonra Stavro demeye başladılar.

Sizin tiyatro ile tanışmanız ne zaman ve nasıl oldu?

Babam rahmetli Müfit Kiper 1931'de tiyatroya başlıyor. Saint Benoit Fransız Lisesi mezunu. Ailesine yaptırmadan Muhsin Bey'le (Ertuğrul) görüşüyor.

O zaman tiyatro okulu filan yok tabii. Babam alaylı, öyle başlıyor tiyatroya. Sonra Muhsin Bey'in sağ kolu oluyor.

İlk film hikâyeniz nedir?

1952'de, ben daha altı yaşındayken, Bozkurt Obası diye Sami Ayanoğlu'nun çektiği bir film vardı. Ayanoğlu'nun oğlu Bora ve ben küçük bozkurtları oynadık. Çok enteresan bir hikâyesi var onun da. Filmde kardeşim Baki de vardı. Sami Abi, "Hadi başlayın, oynayın" diyor. Benim abim duruyor, oynamıyor. Tekrar "Oynasana oğlum" diyor. Baki, kardeşim, dört yaşında daha ve şöyle diyor: "Para verdiniz de mi oynayacağım..." . Sonra Sami Abi cebinden çıkarıyor, para veriyor. Çok gülmüştük.

Tiyatroya nasıl başladınız?

Babama bir gün "Beni de tiyatroya götürsene" dedim. "Muhsin Abin almıyor" dedi. Ben altı yaşındayken bir gün babama "Tamam gelsin" demiş Muhsin Amca ama normalde kabul etmezdi. Tepebaşı Dram Tiyatrosu'nda üst kata bir yere oturttu beni. Bu tiyatro da yok şimdi. Harika bir tiyatroydu. Yok ettiler tiyatroyu.

Oyuncuları seyrettim ve büyülendim. Büyük bir zevkle seyrediyorum. Muhsin Bey çıkıyor, "Şöyle yapın, böyle yapın..." diyor. Böyle seyrede seyrede "Baba ben gelmek istiyorum tiyatroya" dedim. Bir gün bize gelmişti Muhsin Bey "Muhsin Amca beni provaya alsana. Yukarıda sesimi çıkarmadan seyredirim" dedim.

"Gel ama kimseye söyleme" dedi. Çok keyif aldım ve yıllar sonra o tiyatrodaki oynadım.

O zaman da sesiniz şimdiki gibi mikrofonic miydi?

Evet, bildiğimden değil de öyle diyorlardı. Sacide Keskin seslendirme konusunda bana çok yardımcı oldu.

Profesyonel oyunculuğa ilk ne zaman geçtiniz?

1964, Shakespeare'in 400. doğum yıldönümüydü. Hikâye aslında buradan sonra başlıyor. Muhsin Amca, yeni dört oyun koyacaktı sahneye. Babama "Mazlum gelip oynamaz mı?" demiş. Oyuncuya ihtiyacı varmış. Babam geldi bana "Muhsin Amcan senin gelip oynamanı istiyor" dedi. "Romeo ve Juliet oynayacaklarmış, sana da rol varmış". Ben babama "Oynayabilir miyim?" diye sordum. O da "Bana niye soruyorsun, bunu Muhsin Amcan istiyor" dedi. Ben-
volio rolünü oynadım.

O dönem önemli bir isim haline gelmiş miydiniz?

Yani gelmeye başlamıştım diyeyim. 1965'te 19 yaşındaydım. 'Bozuk Düzen' oyununun başrolünü bana

verdiler. Bir yıl içinde başrol almaya başladım. Başarı kriterini bilmiyordum o zaman. Eskrim hocamız vardı. Çok iyi eskrim yapıyoruz. St Antuan Kilisesi'ne götürdü bizi. Rahiplerle eskrim yapardık birlikte. O zaman Bozuk Düzen çok popüler oldu. Büyük oyuncular vardı. Onlarla oynamak büyük şerefti. İsmet Ay, Fatih Şan, Nedret Güvenç... Bir de ben onların elinde büyümüştüm. Çocukluğumdan beri beni sevip omuzlarında taşımışlardı. Bir kere hiç unutmuyorum, Muhsin Bey, Rumeli Hisarı'nda Hamlet'i koyacak. Hamlet'i benim oynamamı istedi. Reddettim. Babam dedi ki "Hamlet'i tabii ki oynayamazsın, Hamlet seni oynar." Ayla Algan Ofelya'yı oynuyordu. Ben de onun abisini oynadım.

ÜÇ GÜN ÜÇ GECE TRENLE İSVEÇ'E

Yaşamak için neden İsveç'i seçtiniz? Paris var, Almanya var...

Adalet Hala (Cimcöz) Almanya'ya gitmem için çok uğraştı. İskandinavya'yı biliyorduk. Ben o tarihlerde Almanca bildiğim için Alman Konsolosluğu'nda çeviriler yapıyordum. Yazar geliyordu, okuma tiyatrosu yapıyorduk. Bazı ünlü oyuncularımı evimde bile ağırladım. Adalet Hala da konuşmuş "Mazlum'u alın götürün Almanya'ya" diye. Uğraştılar ancak olmadı. Bir milletvekilinin oğlunu göndermişler. Sonra beni İtalya'ya göndermeye çalıştılar. O da olmadı. Bu şekilde gidemeyeceğimi anladım. Bari kendim gideyim dedim. Arkadaşım Saffet Eraybar İsveç'te yaşıyordu.

Allah Rahmet eylesin. "Sen de gel buraya " dedi, bunun üzerine gittim İsveç'e. O zaman uçak filan yok. Üç gün üç gece İsveç'e trenle gittim.

Eğitim ne kadar sürdü?

İki yıldır. Ama sonra 24 yıl kaldım. Hemen okula başladım. İsveççe öğrenmek için. Oradaki öğretmenim Amerika'da okumuştur. Tiyatrocu olduğumu öğrenince bana bir yükledi bir yükledi. Hakikaten çok güzel İsveççe öğrendim bir yılda. İkinci yıl tiyatro bölümüne gittim. Çok iyi hocalar gelip ders verdiler. Okula girmek de çok zordu.

Tiyatro okuluna nasıl girdiniz?

1973 'te Kraliyet Akademisi'nin açtığı sınavlara 400 kişi başvuruyor. 150'sini dinlemeye çağırırlar. Dört yıllık İsveççem vardı o zaman. Birikimim çoktu. Hatta "Bu birikimle sen burada öğretmenlik yap" dediler. "Onu da yaparım ama önce okula bir gireyim" dedim.

İsveç'te de popüler oldunuz mu?

Dizide oynayınca popüler oldum. Rolüm Milan'dı. Herkes Milan diye çağırıyordu. Türkiye'de de Stavro...

Gitmeseydiniz sizce Türkiye'de daha iyi olur muydu?

Çok farklı bir şeyler olacağını düşünmüyorum. İs-

veç'teki gibi de bir şey olmazdı. Beni Şehir Tiyatroları'na Genel Sanat Yönetmeni yaptılar. Tiyatronun içindeki birçok arkadaş beni tanıyor, biliyor. Bilgi birikimimin farkına vardılar. Şehir Tiyatroları için İskender Pala beni aradı. Daha önce de aslında bana bunu teklif etmişlerdi ve dört defa reddetmişim. "Türkiye'de yapacağım şeyler var, bunları yapmazsam olmaz. Laf olsun diye beni buraya getirmeyin" dedim. 24 Aralık 2004'de başladım göreve. 2006 yılına kadar devam etti görevim. Benden önceki Nurullah Tuncay, daha önce bu görevdeydi ama görevden alınmıştı. Kendisi dava açıp, göreve iade kazandı ve benim görevim de sona erdi.

Türk tiyatrosunun bugünkü hali ve geçmişi nasıl sizce?

İzleyici açısından Türk tiyatrosu şu anda gayet iyi. Oyuncular oyuncu olarak doğuyor zaten. Bizim yaptığımız oyun içinde oyun. Şehir Tiyatroları 3-4 sahneyle başladı. Sonra 9'a çıktı. Sadece Kadıköy'de 35-36 tane özel tiyatro var.

Kitap seslendirmeleri de yapıyorsunuz. Bir kitabı okumanız ne kadar sürüyor?

15 gün sürüyor. Günde 25-30 sayfa okuyabiliyoruz. Ses yoruluyor çünkü ve aynı seviyede gitmiyor.

Bugüne kadar kaç kitap seslendirdiniz?

Sadece İlber Ortaylı'nın 7 kitabını seslendirdim. Bir

kitabı kaldı. Bunun haricinde de yerli yabancı onlarca yazarın kitaplarını seslendirdim.

Sinemada seslendirmesini yaptığınız aklınıza ilk gelen isimler hangileri?

Eşref Kolçak'ı çok seslendirdim. Bayılırdı bana. Tanju Gürsu'yu çok seslendirdim.

Hollywood'tan kim var?

Anthony Hopkins, Jack Nicholson, Morgan Freeman, James Bond'lar var...

Türk Attenborough gibisiniz...

Ben o adama hayranım. 93 yaşında. Sir David Attenborough. Gidiyor Afrikalara. Anlatıyor. İnanılmaz...

Şu anda neler yapıyorsunuz? Düzenli olarak yaptığınız işler var mı?

Emekli olalı yıllar oldu. Ancak eskisine nazaran daha çok çalışıyorum.

Parçanız haline geliyor tüm bu karakterler. Morgan Freeman filmi çıkıyor. Yıllarca ben konuşmuşum. Başka kimseyi konuşturamazlar artık. Meslek ahlakı biraz.

National Geographic Wild'ın belgesellerini 22 yıldır ben konuşuyorum. Nasıl konuşsun başkası?

Dinleyici de etkilenir sanırım?

Katılıyorum. Kim konuşmuşsa, hep o konuşsun ister dinleyici.

Mazlum Kiper'siz belgesel düşünülemez sanırım? Gülüyor...

Nasıl bir hayatınız var?

Bodrum'a gidiyorum. Orada da bir hayatım var, stüdyo seslendirme, tiyatro.. Çevirmeyi istediğim oyunlar var. Onları çevireceğim. Belki bir oyun koyacağız sahneye. Dizi teklifi de geliyor. Ama yorucu. Oturayım bir köşede yazayım çizeyim istiyorum.

Böyle bir tempo içinde aile hayatınızı da sormak isterim. Kaç çocuğunuz var?

Altı çocuğum var. Büyük kızım burada İstanbul'da hatta dizide de birlikte oynadık. Tüm dünyada bale dans koreografisi yapıyor Elif Minna Kiper. İki ismini de ben taktım. Minna Kant diye Finlandiyalı bir yazar vardı. Ondan esinlendim. Elif'in annesi Finli ama hep Türkçe isimler istiyordu. Üç evlilik yaptım. Şimdi dördüncü evliliğimdeyim ama çocuk yok son eşimden. Şimdiki eşim Türk ve oyuncu. Diğer eşlerim yabancıydı. Ama aynı anadan babadan olan kardeşlerden daha bağlı çocuklarım var diyebilirim.

Çocuklarınız nerede yaşıyor?

Biri Londra'da diğerleri İsveç'te yaşıyor. Sekiz de torunum var.

Mazlum Bey sizinle tanışmak çok farklı bir deneyimdi, bugünü unutmayacağız. Çok teşekkür ediyoruz.

Mehmet Pak, Gökçe Alaçlı, Mazlum Kiper

İSTANBUL ŞEHİR TİYATROLARI

Namıdiğer

Darülbedayi

*İnsanı insana, İnsanla anlatan sahne sanatı
tiyatrosu.*

*Duygu ve düşüncelerinizi
mutluluk ve üzüntülerinizi
sevgi ve nefretlerinizi
zaaf ve üstünlüklerinizi
fark etmenizi sağlayan,*

*Yaşantınızda bilmediğiniz
ya da bilmekten kaçtığınız gerçekleri gösteren
bir ayna.*

*İlk insanın doğaya sağladığı üstünlüğü anlatmak amacıyla başlayan
homo ludens'in sahne yolculuğu
kendi yarattığı üstünlüğün
getirdiği boş-luktan
almak gibi bir amaca hizmet ediyor artık.*

Yıllar yılı toplumsal dengesizliklerin aynası oldu,
bugün bu aynaya daha çok ihtiyacımız var

belki de.

En basit dijital uygulamaların bile alışkanlıklardan algoritmalar çıkararak her şeyin insana
hazır servis edildiği günümüzde,

insan kendine yabancılaşıyor

duyguların farkındalığı azalıyor.

Bir yerden başlamak istiyorsanız,

Sahnedeki "biz" in farkına varın.

Hayatını bu sanata vermiş cesur insanlar

ve Onların kurduğu topluluklar

-var- çünkü

Bunlardan biri de

Darülbedayi.

Türk tiyatrosunun bugüne gelmesinde büyük katkısı olan Darülbedayi, tiyatronun hafif
eğlence olarak görüldüğü, yapanların pek de saygı görmediği bir dönemde atılmış cesur bir adımdı.

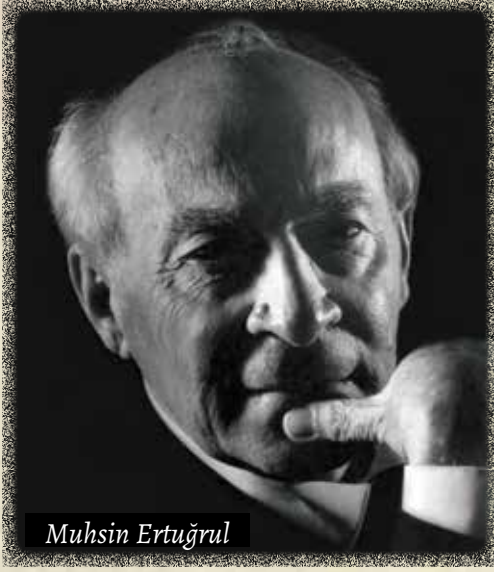
Bugünkü Şehir Tiyatroları'nın temeli, Osmanlı Güzellikler Evi anlamına gelen Darü'l-bedayi-i

Osmani adıyla 1914 yılında Şehremini Cemil Paşa (Topuzlu) tarafından eğitim amaçlı

Tiyatro

Muhsin Ertuğrul

konservatuvar olarak Şehzadebaşı'nda bulunan Letafet Apartmanı'nda kuruldu, burası aynı zamanda "Tatbikat Sahnesi" olarak da kullanılacaktı.

Adını Namık Kemal'in oğlu Ali Ekrem (Bolayır) verdi.

İki bölümü vardı, Tiyatro ve Musiki

Kurumun başına ünlü Fransız tiyatro adamı Andre Antoine, tiyatro kısmı müdürlüğüne

Reşat Rıdvan, musiki kısmı müdürlüğüne Ali Rıza Bey getirildi.

Gazete ilanlarıyla tiyatro eğitimine 197 kişi müracaat etti. 63 kişi öğrenci olarak alındı. Halit Fahri

Ozansoy, Behzat Butak, Peyami Safa, Emin Beliş Belli, Celal Sahir, Eliza Binemeciyan, Ahmet

Muvahhit, Raşit Rıza ve bu yıl 40.ölüm yıldönümü olan ve Türk Tiyatro tarihinin akışını değiştirmiş

Muhsin Ertuğrul bunlardan sadece bir kaçı olacaktı.

Tam dersler başlayacakken 1.Dünya Savaşı çıktı.

Savaşta Osmanlı ve Fransa karşı saflarda yer alınca Andre Antoine Fransa'ya geri döndü.

1.Dünya Savaşı çıkmadan hemen önce kurulması tesadüf değildi, halkın moralini yüksek tutacak bir sanattı çünkü.

Andre Antoine'nin Fransa'ya geri dönmesiyle bir duraklama dönemi yaşandı ancak kısa bir süre sonra Darülbedayi'nin idaresi için bir heyet oluşturuldu.

İlk temsilini 1916'da verdi. Fransızcadan adapte edilen oyunun adı "Çürük Temel'di. Böylece artık sadece okul değil aynı zamanda profesyonel bir tiyatro grubuydu.

Bir süre sonra ekonomik nedenlerle müzik şubesi kapandı.

Ekonomik sıkıntılar devam ederken ikinci eser olarak Halit Fahri Bey'in Baykuş adlı masalı sahnelendi ve Darülbedayi'nin oynadığı ilk yerli oyundu.

Baykuş'tan sonra Hissei Şayia ve Bir Çiçek İki Böcek adlı oyunlar geldi.

Darülbedayi 2 senede 4 eser sahnelemişti.

1916 yılında meşhur Tepebaşı Tiyatrosuna taşındı. Aynı zamanda Yönetim Binası olarak da kullanılan tiyatro 1970 yılında o günün gazete haberlerine göre elektrik kontağından kaynaklanan bir yangınla kullanılmaz hale gelecek, bir yıl sonra bir kez daha yanacaktı.

1.Dünya Savaşı sırasında oyuncuların çoğu ya savaşta ya da Hilaliahmer'de görev aldıklarından oyun sergilemek mümkün olmuyordu.

Türk Tiyatro tarihinin en önemli gelişmelerinden biri 1918 yılında yaşandı ve Türk Kadınları Darilbedayi'ye kabul edildi. Afife, Behire, Memduhe, Beyza, Refika.

Afife (Jale) 1920'de "Yamalar" adlı oyunda Emel rolünde ilk defa sahneye çıkacak ve birçok defa polis baskınına maruz kalacaktı. "Tiyatro varsa ben de varım" diyen Afife Jale ve Darülbedayi'nin yolları ayrılacak ancak hayati film ve kitaplara konu olacaktı.

1920'lere idari sorunlar ve kararlarla bir çok sanatçı kurumdan koptu ve birleşerek oluşturdukları özel tiyatro oluşumları maddi imkânsızlıklar yüzünden uzun ömürlü olamadı.

Darülbedayi 1923'de dağılmış durumdaydı.

Cumhuriyet Dönemi, Darülbedayi'yi dağılmış şekilde devraldı.

Tepebaşı Tiyatrosu

Tiyatro

1923 yılında Dr Necmettin Arif Bey, Darülbedayi raporunda “müessesenin batmasında ihmalin, idaresizliğin, sanatkârlar arasındaki geçimsizliğin ve nihayet savaş yıllarının zorlukları” olduğunu yazacak, raporu dikkate alan Belediye Meclisi 1924 yılında

Darülbedayi’yi modernleştirmek için gerekli düzenlemeleri yapacaktı.

Bunların en başında Darülbedayi’nin Şehir Tiyatrosu haline getirilmesiydi.

1924 yılında Tepebaşı Tiyatrosunda serüven tekrar başladı.

1930 yılında Hükümetin teklifi üzerine Büyük Millet Meclisi “bütün belediyelere tiyatro binası ve heyeti kurma” görevi verdi.

Bu kanun çıktıktan sonra İstanbul Belediyesi o zamana kadar yardımcı olduğu Darülbedayi’yi doğrudan idaresi altına aldı ve 1931 yılında “Şehir Tiyatrosu” adını verdi.

1934’de semt tiyatrolarının da kurulmasıyla bugünkü adını aldı: Şehir Tiyatroları

1944’de Reşat Nuri Güntekin’in Yaprak Dökümü oyunu 100. temsili aşan ilk yerli oyun oldu.

1971-72 yılı sezonunda 5 sahnede 310.000 seyirciye ulaştı.

1930’da “Darülbedayi Dergisi” yayınlanmaya başlandı. 1935’den sonra “Türk Tiyatrosu” adını alan dergi halen Şehir Tiyatrolarının yayın organı.

Yakın zamanda derginin 500’ün üzerinde sayısı internete yüklendi. 1930 yılında yayınlanan sayılara dahi ulaşabilmek tiyatro severler için çok keyifli.

Darülbedayi ve Şehir

Tiyatroları Batılı anlamda

Türk Tiyatrosunun gelişimine öncülük etti.

Klasik ve geleneksel oyunlarıyla Türk insanının hem kendini hem de kendisi dışındaki milletleri tanımaya katkıda bulundu.

Çünkü insana toplu yaşama

gücü ve kültürü veren sanatın, bunu halklara en hızlı ve en etkili ulaştırın dalıydı.

Darülbedayi oyuncularını sahnede

3 Ağustos 1914'de Almanya'da yayınlanan "Die Deutsche Bühne" dergisinde din, töre ve alışkanlıkların rol oynadığı bu çevrede Andre Antoine'yi bir çok engelin beklediği yazıldı, engelleri aşan Antoine olmadı ama Darülbedayi hep mücadele verdi.

1916-1926 arası maddi manevi sıkıntıların yaşandığı dağınıklık dönemi, 1927-1931 arası gelişimin hızlandığı ve Şehir Tiyatroları adını aldığı ilk düzenli dönem, 1931-1946 arası birçok yeniliğin denendiği deneme ve yenilikler dönemi, 1947-1958 arası Baş Yönetmen Max Meinecke'nin de yer aldığı parlak dönem ve 1958'de Muhsin Ertuğrul'un yeniden gelişiyse Şehir Tiyatroları'nın altın çağı. Türk Tiyatrosunun çekirdeğiydi,

Filizleri Darülbedayi verdi, o filizler başka filizleri yetiştirdi.

Bugün İstanbul Şehir Tiyatroları 10 sahnesiyle her gün yaklaşık 3.000 seyirciye perde açıyor.

Her gün 3.000 kişiye sahneden ayna tutuyor İstanbul Şehir Tiyatroları,

Namdiğer

Darülbedayi.

Andre Antoine ve Darülbedayi'nin ilk okuma kurulu üyeleri; oturanlar soldan:Emin Bülent, Mehmet Rauf, Abdullah Cevdet, Müfit Ratip, Ahmet Haşim, Tahsin Nahit, Andre Antoine, Abdullah Hamit, Rıza Tevfik, Yahya Kemal, Yakup Kadri. Ayaktakiler; Asım ve çevirmen Bedi Bey.

Mehmet PAK
Genel Müdür, ERDE Mühendislik

Bir Mola Ver...

Fotoğraflar: Nihat Odabaşı

ÇİZGİ ÖTESİ TASARIMCILAR, EZRA VE TUBA KARDEŞLER

Giyilebilir teknoloji ve doğayla dost tasarımlarını dünya çapında duyuran Ezra ve Tuba Çetin Kardeşler moda tasarımına bambaşka bir boyut getirdi. Sanat ve teknolojiden aldıkları ilhamla, yazılım ve robotik teknolojilerini tasarımlarında uygulayan kardeşler, tasarımlarını çizginin ötesine taşıyorlar.

Arçelik Çeliknaz için giyilebilir teknolojik bir kıyafet tasarlayan Ezra+Tuba ile sizle için buluştuk.

Röportaj: Gökçe ALAÇLI

"Ezratuba" markasının kuruluş hikâyesini anlatabilir misiniz?

EZRA; Ailemiz tekstil kökenli olduğu için çok küçük yaşlarımız evin her yerinde tasarımlar, kumaşlar ve asistanlar ile geçti. Evde en çok sanat konuşulurdu, elbette böyle bir ortamda siz de kaçınılmaz olarak tasarıma yöneliyorsunuz. 5 yaşında ilk elbiselerimizi tasarladık ve anneannemiz kendi terzisinde bu tasarımların dikilmesini sağladı. İşte o andan sonra başka bir kariyer arzumuz olmadı. Annemiz bizi öncelikle resim yapmaya yönlendirdi, heykel ve seramik dersleri aldık. Ardından tekstil tasarımı üzerine bizi eğitti.

TUBA; İşte o yaşlarda kendi markamızı kurma hayalimiz ortaya çıktı. Farklı disiplinlerde ikişer üniversite bitirerek farklı markalar altında çalışıp kendimizi geliştirdik. Elbette iki kardeş olmanın birbirimizi tamamlamak gibi büyük faydaları var. Annemizin bize kattığı en iyi özellik, beraber çalışıp etüt ederek üretmektir. Üretim ve tasarım eğitimlerini aile şirketlerinde geliştirdik. Ardından yurt dışında ve yurt içinde hazır giyim markalarında tasarımcı olarak çalıştık. 2004 yılında ilk olarak lüks denim ve spor giyim markası olarak başladığımız yolculuğumuzu 2006 yılında lüks geniş kadın ürünleri olarak değiştirerek Milano'dan danışmanlarımız ile devam ettik. 2006 yılında, "ezra+tuba" adlı lüks kadın giyim couture ve hazır giyim markamız ile "Etcetura bridge" markasını kurduk.

Ezra ve Tuba Çetin

Bir Mola Ver...

2009'dan itibaren Federation Francaise de la Couture du Pret-a-Porter des Couturiers et des Createurs de Mode tarafından davet edildik. "Mode à Paris" ve Milano Moda Haftası kapsamında hazır giyim koleksiyonlarını 2009 ve 2012 yılları arasında defileler ile tanıttık.

Güçlü bir kadın, doğayı seven ve teknolojiyi sınırsız kullanan bir kadın. Bizim kadınıımız geleceğe artılar bırakan farkındalığı olan bir kadın.

Ezra+Tuba markası Dünya ve Türkiye'de adını nasıl duyurdu?

Ezra; Uzun bir yolculuktu. 2008 yılında dünyaca ünlü bir moda eleştirmenin "Boğazdan güneş doğuyor" demesi üzerine yolumuz açıldı. Paris ve Milano'da PR şirketleri ile çalışarak başarı yakaladık. Ama en önemli başarıyı 2015 yılında giyilebilir teknolojilerde bir yeniliğe imza atmamızla yakaladık.

Aldığınız eğitimler ağırlıklı olarak tekstil ve plastik sanatlar üzerine. Nasıl oldu da teknoloji ile bu kadar iç içe oldunuz?

EZRA; Dört farklı disiplinde eğitim aldık, bu hayal gücümüzü tetikliyor ama geleceğe dair teknolojiden faydalanmak üzere çalışmalar yapabilmek için mü-

hendisler ile çalışmaya başladık ve biz de bu arada yakında yaşanacak değişimin bir parçası olabilmek adına yazılımdan detaylara kadar kendimizi eğitimeye başladık. Teknolojik değişimler ve dijital ağların küreselliği trendlerin daha hızlı değişmesine ve gelişmesine neden oluyor. Markalar ve pazarlama giderek artan sofistike bir tüketici dünyası yaratıyor. Bu dünyada kendi görsel dillerini, nüanslarını, farklılıklarını, etik anlayışlarını ve şeffaflıklarını yansıtıyorlar. Biz de bu veriler doğrultusunda çalışmaya başladık.

TUBA; Biz Star Wars ve Jetgiller ile büyüdük. Bırakın gelecek yüzyılı önümüzdeki birkaç yılı tahmin etmek bile ürkütücü, yine de günün birinde insanlık medeniyetini değiştirecek teknolojilerin hayalini kurmadan edemiyoruz. Peki, geleceği tahmin etmek mümkün mü? Daha önce bunu deneyip başarmış olanlara bakalım. Gelmiş geçmiş en iyi bilim kurgu yazarlarından biri olan Jules Verne, kendisi bilim adamı olmamasına rağmen, zamanının bilim dünyasıyla fazlasıyla haşır neşirdi. İsbetli tahminlerini ve vizyonunu bilimin toplumu kökten değiştirme gücünü kavramış olmasına borçluydu. Leonardo da Vinci ise hem kendisi bir mucitti hem de zamanının önde gelen yenilikçi ve ileri görüşlü kişileriyle yakın temastaydı. Bu nedenle her ikisinin de geleceğe yönelik öngörülerini fazlasıyla tuttu. Geleceği tasarlamak kısaca bir ekip işi. Bu geleneğe uygun biçimde, günümüzün önde gelen bilim insanlarının çalışma-

larını yakından inceleyerek dünyanın çeşitli yerlerindeki laboratuvarlarda geleceğimizi değiştirecek teknolojilerin prototiplerinin oluşturulduğunu görmek mümkün. Biz bilimi ve teknolojiyi yakın takip ederek özellikle "Biyomimikri"den destek alıyoruz.

Teknoloji moda endüstrisini nasıl etkiliyor, gelecekte neler değişecek?

TUBA; Bilimin, durmaksızın hız kazanan buluşlarla yoğun ve çalkantılı bir süreçten geçtiği şu dönemde, 2100'ü öngörmek elbette zor. Son birkaç on yılda

Plastik hammaddesi ve kanserojen içeren ürünlere karşı bir markayız.

biriken bilimsel bilgi, tüm insanlık tarihi boyunca elde edilenden fazla. Üstelik 2100'e kadar kat be kat artmış olacak. 1900'lerde yaşayanların 2000'li yılları tasavvur etmesinin ne denli güç olduğunu takdir edersek, önümüzdeki asrı tahmin etmenin zorluğunu kavrayabiliriz. Kısa bir süre sonrası için ancak bunu söyleyebiliriz moda iki başlık altında toplanacak "Doğaya Dönüş ve Teknolojinin Desteklediği Ürünler". Bu iki başlık kaçınılmaz.

EZRA; Biz özellikle "Biodegradable" ürünler üzerine çalışıyoruz. Plastik hammaddesi ve kanserojen içeren ürünlere karşı bir markayız. Ve geleceği doğaya daha saygılı hale getireceksek teknolojiye ihtiyacımız var. Gıda rezervlerinin tükendiği bu dönemde tarım yapılacak alanlara katkı sağlamamız lazım. Toprakta çözülüp içindeki tohumun toprakta yetişerek yenilebilir gıdaya dönüşen kumaş projemiz gibi projeler geleceği destekleyecektir.

Arçelik Çeliktaz'ın kıyafetini tasarlayan ekip olarak bu süreci biraz anlatabilir misiniz? (Nasıl bir teknoloji ve malzeme kullanıldı, tasarımı hangi disiplinlere bağlı kalınarak yapıldı, nerelerde sergilendi gibi..)

TUBA; Türkiye'nin en güçlü sektörünün lideri olan bir marka ile çalışmak bize farklı deneyimler kattı. Malzemeler bizim her zaman hayal gücümüzü tetikliyor... Karbonfiber Çeliktaz elbise tasarımı tamamen "Black Diamond" karbonfiber buzdolabından ilham alarak yarattık. Black Diamond yani Siyah Pırlanta ışığın neredeyse tamamını emer, eşsiz bir

parlaklık içinde görünür. Tasarımı yaparken siyahın cazibesi bir yana, karbonfiberin siyah pırlanta ile olan benzerlikleri sihirli, neo-gotik ve futuristik hayal kapıları açtı bize.

EZRA; Tasarımı yaparken malzemenin zenginliği yanı sıra tasarımın gücü çok etkileyiciydi. Black Diamond'dan yola çıkarak buzdolabının kapağını açınca gördüğümüz ürünün ömrünü uzatan mavi ışık bizim için elbisenin tamamlayıcısı oldu. Hareket ederek form değiştiren parçalar yer değiştirdiğinde mavi ışığı görüyorsunuz.. Şunu eklemeyen geçemeyeceğiz Arçelik Endüstriyel tasarım başkanı ve ekibi yaratıcı inovatif geleceği tasarlarken inanılmaz bir vizyon ile çalışıyorlar. Bazen umutsuzluğa kapıldığımız dönemler oldu ama Serdal Korkut Avcı ve ekibi ile tanıştığımızda kendimizi arzu ettiğimiz yaratıcı insanlar ile beraber bulduk. Bir de Kurumsal ve Marka Yöneticilerinin yaratıcı süreçlere verdikleri destek tasarım süreçlerinde çalışırken bizi destekledi.

KORE SAVAŞI'NI TEKRAR HATIRLAMAK

Türkiye'nin de dâhil olduğu Kore Savaşı tam 66 yıl önce son bulmuştu. Kıbrıs Barış Harekâtı ile birlikte Cumhuriyet tarihimizin en büyük askeri operasyonu olan Kore Savaşı son yıllarda popüler kültürde de kendisine yer bulmakta. Ne olmuştu da kuş uçuşu 7692 kilometre uzaklıktaki bu ülkeye Türk askeri ayak basmıştı? Orada neler yaşandı? Mehmetçik; dilini, geleneklerini, coğrafyasını bilmediği o topraklarda nasıl olmuştu da kahramanca savaşmıştı?

HALKIN GÖZÜ HALKIN KULAĞI HALKIN DİLİ **Son Posta**
Sayı 20 — No. 6637 — 1545 Telefon: 80003 Sabahları çıkar siyasi gazete Fiyat 10 Kuruş ÇARŞAMBA 21 TEMMUZ 1950

Hükümet dünya çapında ehemmiyet taşıyan bir karar aldı
Kore savaşına 4500 kişilik bir askerî kuvvetle katılıyoruz

Silâhlı yardım kararı Bayarın riyasetindeki toplantıda alındı
Bakanlar Kurulunun Cumhurbaşkanının reisliğindeki toplantısında Meclis ve Genelkurmay Başkanları da bulundu
Köprülü kararımızı Trygvø Lie'ye bildirdi

HERGON:
Bir insafsızlık şaheseri..
Yazarı: Selim Ragıp EMEÇ

Amerikan Ayan üyesi Cain'in demeci
Türkiyenin Şimaldeki tehlikeye rağmen asker göndermesi mühim tesir yapacaktır
Türkiye Koreye ilk olarak kuvvet gönderecek olursa namı ve şansı dünyaya yayılacak ve Birleşmiş Milletler bayrağının altındaki Amerikan bayrağının yanında Türk bayrağı da yer alacaktır

Kore Savaşı üzerine düşünürken ister istemez akla ilk gelen soru “Biz bu savaşa neden girdik?” oluyor. Uzak Asya’da bir memlekette başlayan iç çatışma nasıl oldu da tüm dünyanın cepheleştigi ve Türkiye’nin de katıldığı bir savaşa dönüştü. Etkisi günümüze kadar süren hatta politik bir açmaz haline gelen Kore hadisesini anlamak için Soğuk Savaş’ın ilk yıllarına dönmemiz gerekiyor.

1950’ler dünya halklarının fiili çatışmaların yaşanacağı bir sıcak savaştan yaka silktiği yıllardı. Çünkü İkinci Dünya Savaşı’nın yaraları hâlâ çok tazeydi. Yerküre iki kampa bölünmüştü; bir tarafta ABD’nin merkezinde olduğu Batı, diğer tarafta ise SSCB’nin hegemonyasındaki dünya vardı. Bu iki süper güç arasında çıkabilecek bir çatışmanın nükleer savaşı tetikleme ihtimali yüzünden tüm dünyaya endişe hâkimdi. Kıyamet senaryolarının gerçekçi bir hâl aldığı ve ilkokul çocuklarına gaz maskesi takmanın, bir saldırı anında sığınaklara koşmanın öğretildiği yılları hayal etmek bizim için pek de kolay değildi doğrusu.

Tarih

Beklenen ama istenmeyen kıvılcım 1950 yılında Kore Yarımadası'ndan çıktı. Kore'nin kuzey ve güneyi savaşa tutuşmuştu. Sovyet blokuna dâhil olmak isteyen kuzey, güneye saldırarak ülkedeki tüm yabancı güçlerin yarımadayı terk etmesini şart koştu. ABD derhal Güney Kore'ye destek olmaya başladı. Büyüyen savaş neticesinde NATO güçleri ordusunu genişletmek zorunda kaldı. 21 ülke çoğu sembolik sayıda da olsa Güney Kore'ye destek olmak için gönüllü oldu. Türkiye'de de kamuoyu Güney Kore'ye yardımı tartışıyordu. Erzak, sağlık malzemesi ve sembolik sayıda asker gönderilmesi gündemdeydi. Ama bu savaşın nihayetinde, Türkiye'nin savaşı olmadığı fikri ağırlıktaydı.

Ama Türkiye Cumhuriyeti birdenbire en atak ülkelerden biri olup çıktı. Batı bloğuna yanaşmak isteyen dönemin hâkim ideoloji-

si, NATO'ya üye olmanın ülkenin güvenliği için elzem olduğunu düşünüyordu. Kore Savaşı'nda ABD'nin yanında saf tutmak, bu amacı sağlayacak bir hamle olarak görüldü. TBMM'den onay alınmadan DP hükümeti Kore'ye asker yollamak için düğmeye bastı. Haber duyuldukça kamuoyu ekseriyetle hür dünyanın yanında yer alma fikrine sıcak bakmaya başladı. İtiraz eden seslerse azınlığa düşmüştü.

Çanakkale'de ve Kurtuluş Savaşı'nda görev almış Tuğgeneral Tahsin Yazıcı komutasındaki 5090 kişilik askeri birliğimiz 17 Eylül 1950 günü İskenderun Limanı'nda toplandı. Türk tugayı çoğunlukla gönüllü olan askerlerden oluşturulmuştu. Erler 1929 doğumlu tertiptendi. Tam tamına bir aylık deniz yolculuğunun ardından Türk askerleri Pusan Limanı'ndan Kore topraklarına ayakbastı.

KUNURI ZAFERİNDEN SONRA KAHRAMANLARIMIZ MADALYA TÖRENİNDE

Bir süredir Türk askerinin gelmesini sabırsızlıkla bekleyen yöre halkı limanda toplanmıştı. Yerel yöneticiler, müttefik askeri birlikler, çocuklar herkes oradaydı. Türk tugayı çiçeklerle ve yoğun sevgi gösterileriyle karşılandı. Unutulmaz bir andı.

Ama 26 Kasım 1950'de Kunuri bölgesinde konuşlanan Türk askerlerini kötü bir sürpriz bekliyordu. Çin Halk Cumhuriyeti Kuzey Kore'nin yanında savaşa dâhil olmuş ve yüz binleri bulan askeri gücü ile büyük bir taarruz başlatmıştı. Artık hiç de küçümsemeyecek taze bir güç vardı Türk ordusunun karşısında. Askerlerimiz daha Kore'nin havasına, suyuna, iklimine, arazisine alışmadan çetin bir savaşın ortasına düşmüş-

lerdi. Çin taarruzu karşısında fedakârca bir direniş gösterildi. BM güçleri geri çekilmeye başlamıştı ama Türk tugayı savunma yapmayı sürdürdü. Süngü harbi yaşandı. Ve Türk birliği ciddi kayıplar verdi. Sahada o kadar fazla taraf vardı ki, kim dost kim düşman belli olmuyordu. Dönemin haberleşme imkânları da kısıtlıydı. Ordu Komutanı Korgeneral Walker, Kunuri Muharebeleri'nden sonra Türk askeri hakkında şunları söyledi: "Türklerin en keskin silah olduğunu çabuk öğrendik. Bugün burada sizlere 8'inci Ordu Komutanı sıfatı ile hitap edebiliyorsa bunu Türk Tugayı'na borçluyum."

Türk askerleri üzerlerinde hâlâ Kurtuluş Savaşı'nın şanını ve de özgüvenini taşıyorlardı.

Tarih

Dönemin gazeteleri Mehmetçiğin Kore'de Kars'ı, Edirne'yi savunur gibi savaştığını yazdılar. İstanbul basınının tirajı artmış herkes Kore'den gelecek haberleri bekler olmuştu. Ve kısa sürede kahramanlık haberleri Türkiye'ye ulaşmaya başladı. Ama Türk askerinin cepheye intikal ettiği ilk hafta; 12'si subay, 7'si astsubay, 199'u er olmak üzere toplamda 218 personeli şehit olarak toprağa düşmüştü.

25 Ocak 1951 günü ise taarruz sırası Türk tugayındaydı. Kumyangjangni Muharebesi'nde bir Türk askerinin karşısında üç Çinli asker vardı. Ama Çin mevzileri tek tek ele geçirildi. Bu başarı BM ordusuna büyük moral vermişti çünkü Çin güçlerinin yenilemez olduğu imajı sarsılmıştı. Kumyangjangni Muharebesi olarak bilinen bu zafer neticesinde Türk ordusu BM güçleri tarafından Mümtaz Birlik Madalyası ile ödüllendirildi. İngiltere Savunma Bakanı E. Shinwell

de Avam Kamarası'ndaki konuşmasında şöyle diyordu: "Kore'deki Türk Tugayı, son savaşlar esnasında diğer Birleşmiş Milletler kuvvetlerine oranla en güç koşullar altında savaşmış ve buna rağmen vazifesini başarı ile yapmıştır."

Bu arada Türkiye'nin NATO'ya üyeliği hâlâ gerçekleşmemişti. İç kamuoyu askerlerimizin Kore'den derhal geri çekilmesini tartışmaya başladı. Zaten savaş da neticelenmiyor, dengeli bir şekilde sürüp gidiyordu. Uzun zamandır bir ateşkesin zemini aransa da yarımadanın hangi paralelden paylaşılacağı konusu açmaz oluşturuyordu. Yine de tüm taraflar bu savaşın bitmesi gerektiğine ikna olmuştu. Kore ikiye bölündü. Pyongyang Kuzey'in Seul ise Güney'in başkenti oldu. Kore Savaşı 1953 yılında sonlandı. Ama Kuzey de Güney de herhangi bir ateşkes antlaşmasına imza koymayı reddettiler. (Resmi imza 2018 yılında atılacaktır)

Toplamda 3 milyona yakın insan hayatını kaybetti bu küçük yarımada. Türk ordusunun kaybı ise 724 kişidir. 236 askerimiz esir alınmış ve 166 askerimizin ise akıbeti meçhuldür. Esir askerlerimiz sonradan firesiz bir şekilde yurtlarına dönmüşler ama kayıplarımızdan bir ses çıkmamıştır. Şehitlerimizden 403'ü Güney Kore'deki Türk şehitliğine defnedilmiştir. Diğerlerinin ise mezar yeri belirsizdir. Batı bloğunda Güney Kore, ABD ve İngiltere'den sonra en çok kayıp veren ülke Türkiye olmuştur. Bunun karşılığında da Türkiye Cumhuriyeti'nin NATO üyesi olma arzusu gerçekleşmiştir. 20. yüzyılın ikinci yarısı Türkiye açısından Kore Savaşı ile birlikte girilen yol neticesinde şekillenmiştir demek yanlış olmayacaktır. Ayrıca savaşta gösterilen dayanışmayla Türkiye ve Güney Kore arasında günümüze kadar gelen bir dostluğun da temelleri atılmıştır. 2002 Dünya Kupası çeyrek finalinde

karşılaşan bu iki ülkenin seyircilerinin maç sonunda oluşturduğu atmosfer, hâlâ Kore Savaşı'ndaki müttefiklik halinin sürdüğünü kanıtlamıştır.

Bu savaşın hatırasının izini sürmek isteyen okurlarımız için iki öneriyle yazımızı noktalayalım.

İlk durak hiç şüphesiz Busan'daki Türk Şehitliği olmalı. Yolu Washington DC'ye düşenler içinse Kore Savaşı Gaziler Anıtı'nı önerelim.

Emre CANER
Yazar

Bir Mola Ver...

KORE SAVAŞI GAZİLER ANITI, WASHINGTON DC

Yazı: Gökçe ALAÇLI

Washington DC’de yer alan Kore Savaşı Gaziler Anıtı etkileyici tasarımıyla savaşın hatırasını canlı tutmaya çalışıyor. 724 kişi şehit verdiğimiz savaşın anısına bu anıtı size tanıtmak istiyorum.

Sizler için Kore Savaşı üzerine bir yazı yazmaya karar verdiğimizde, dergimizin emektar yazarı sevgili Emre Caner ile konu üzerine görüştük. Kendisi sahip olduğu bilgiler ve yaptığı araştırmalar sonucunda beğeniyle okuyacağınız yazısını hazırladı. Ben de Kore Savaşı Gazileri Anıtı Vakfına (Korean War Veterans Memorial) Kore Savaşı ile ilgili bir yazı hazırladığımızı ve bize ihtiyaç duyduğumuz konular ile ilgili yardımcı olup olmayacaklarını sordum. Geri

dönüşünün olmama ihtimalini göze alarak attığım bu maile, Vakıf Müdürü Sayın James R. Fisher bizzat geri döndü ve talebimle hemen ilgileneceklerini bildirdi. Mr. James ve ekibindeki arkadaşları Ms. Michel Au Buchon ve Ms. Rachel ilerleyen yazışmalarda bize ihtiyacımız olan konularda ellerinden geldiğince yardımcı oldular. Ekip olarak gösterdikleri içtenlik, samimiyet ve duyarlılık için kendilerine buradan şükranlarımı sunuyorum.

www.koreanwarvetsememorial.org

Anıta girdiğinizde üzerlerindeki kıyafetleri ve ellerinde tüfekleriyle heykel askerler sizleri karşılıyor olacak. Kamusal bir mekânda kolektif hafızaya katkı sunan Kore Savaşı Gaziler Anıtı unutulmaması gereken tarihi olayların nasıl ebedileştirilmesi gerektiği konusunda da önemli bir örnek teşkil ediyor. Şehrin tam merkezinde bulunan anıt 1995 yılında açılmış. Anıtta betimlenen kompozisyonda dönemin üniformaları içerisinde canlıymış izlenimi veren 19 asker heykeli görülüyor. Ayrıca heykellerdeki grilik savaşın o donuk ruhunu yansıtmakta oldukça başarılı. Anıtın bir başka dikkat çekici özelliği de kamusal bir parkın içinde yer aldığı için 24 saat ziyaretçilere açık olması. Hava karardığında heykellerin daha da etkileyici görüldüğünü söylemek mümkün. Anıtın diğer bölümü ise hafıza duvarı olarak tasarlanmıştır. Bu duvarda ulusal arşivden alınmış savaşa ait çok sayıda fotoğraf yer alıyor. Duvara yansıtılan 38 askerinin görüntüsü, metaforik olarak Kore Yarımadası'nın bölündüğü 38. paraleli temsil ediyor. Kore Savaşında ölen 36 bini aşkın ABD askerinin ve diğer milletlerden tüm askerlerin hatırasını canlı tutmak üzere yapılan anıt, ziyaretçilerine o günleri tekrardan yaşatmayı vadediyor.

Bir Mola Ver...

KADİM BİR ANTİK KENT, PETRA

Ürdün'ün Lut Gölü ile Akabe Körfezi arasındaki topraklar üzerinde yer alan, kızılın her tonunu görebileceğiniz bir antik kent, PETRA...

Yazı: Gökçe ALAÇLI

Kırmızı çöl kayalıklarına oyulmuş şehir, büyüleyici antik mimarisi ve doğal güzelliği ile dünyanın her yerinden gelen turistler için çekici bir ziyaret noktası. Özellikler "Indiana Jones: Son Macera" filminin bir kısmının Petra'da çekilmesi burayı çok daha popüler bir nokta haline getirdi.

"Dünyanın Yedi Harikası" listesine giren gizemli kent aynı zaman Unesco Dünya Mirası listesinde. Merak uyandıran coğrafi yapısıyla sizi içine alan bölge, göz kamaştırıcı bir kumtaşı kenti. Ürdün turizmde gözbebeği olan Petra Antik Kenti, yumuşak kayalıklara oyulmuş, sarayları, tapınakları ve mezarları ile M.Ö. 4. yüzyıl ile M.S. 1. yüzyıl arasında tarih sahnesinde yer almış Nebati Krallığı'nın eseri.

Bir Mola Ver...

Bir Mola Ver...

40 metre yüksekliindeki kayalara oyulmuş "Hazine" yi görünce ne kadar büyük bir yere geldiğinizi anlayacaksınız.

Bir Mola Ver...

Bir Mola Ver...

Kayaların pembe, kırmızı, kızıl ve turuncu karışımından oluşan renkleri nedeniyle "Gül Şehri- Rose City" olarak da biliniyor. 19. yüzyıla kadar Petra, sadece göçebe Arapların bildiği gizemli bir şehirdi. 1812'de İsviçreli kâşif Johann Burckhardt, kayıp antik kent söylentisiyle yola çıkarak burayı yeniden keşfetmiş.

Petra'da bir doğa müzesinde gezeceğiniz için minimum iki gün geçirilmesi öneriliyor zira görmeniz gereken anıt mezarlar ve antik kent arasındaki mesafeler uzun. Bu yolculuğu at veya develer ile yapabilirsiniz ancak yine de yürümeniz gereken yerler az değil. Petra Arkeoloji Parkı'nın tamamı yaklaşık 264 kilometrekarelik bir alanı kaplıyor. Kent merkezi ise sadece 6 kilometrekare. Eşine az rastlanır doğal yapısı sayesinde kum taşı üzerine bir sanat eseri gibi işlenmiş kent kâh dar yarıklar üzerinde kâh kanyonun yükselen cephesinde kendini gösteriyor.

Petra'nın en özel manzaralarını görmek için sabah erken saatte harekete geçmek en çok tercih edileni. Antik şehri gizlendiği yerde ziyaret edebilmek için "Sig" adı verilen, kayalar arasında salınarak size yol açan dar ve doğal koridordan geçmeniz gerekli. Kıvrımlı olan bu koridorun sonunda gün ışığına açılan yerde Petra'nın "Hazine" si karşılıyor olacak sizi. 40 metre yüksekliğindeki kayalara oyulmuş bu etkileyici yapıyı görünce ne kadar büyümlü bir yere geldiğinizi anlayacaksınız ve güneşin sütunlara vurmasıyla oyulmuş detaylara hâkim olacaksınız. Güneşin, yılın zamanına bağlı olarak, sabahın farklı saatlerinde, kayaya oyulmuş yapının içine dolduğu da bilinmesi gereken bir ayrıntı bence.

Bu kadim kentin ruhunu belirleyen en önemli özelliği ise mezarları. Hazine'den sonra, patika her iki tarafı mezarlarla çevrili, geniş bir kumtaşı koridoruna varır. Yıllarca nekropol olduğuna inanılan Petra, Nebati Krallığı'nın merkezi olmuş aslında. Her ne kadar kentin evleri yok olmuşsa da, ana cadde kalıntıları, pazar yeri, tapınaklar, bir tiyatro ve erken döneme ait bir kilise Petra'nın yaşayanların şehri olduğu kadar ölümler için de bir dinlenme yeri olduğunun bir göstergesi. Hazine'nin önündeki tepelerden birine çıkıp manzaraya bir de bu perspektiften bakmanızı öneririm.

Bir diğer önemli nokta ise El-Deir Manastırındır. Ürdün'ün bilinen en eski tapınma yerlerinden biri olan kayaya oyulmuş bu olağanüstü yapıya 800 basamakla ulaşıyor. Özellikle günbatımında bu bölgede yüksek bir yere çıkıp Wadi Araba boyunca uzanan manzara eşliğinde İsrail ve Filistin topraklarını görebilirsiniz. Manastırdan sonra sizi Kraliyet Mezarları bekliyor. Yine gün batı vaktinde ziyaret edebileceğiniz kayalara oyulmuş mezarları günün son ışıkları inanılmaz etkileyici bir manzaraya çevirecek.

Son olarak gündüz gözü keşfettiğiniz Petra'yı bir de gece görün derim. Ay ışığı eşliğinde kayalıkları aydınlatan 1500 mumun mistik ışığı ve geleneksel Bedevi müziği bu gezinizi taçlandırarak ve unutamayacağınız bir kapanış yapacak.

EN SIRA DIŞI TREN YOLCULUKLARI

Endüstri Devrimi'nin insanlığa kazandırdığı en önemli buluşlardan birisi belki de trenlerdir. Yük taşıma amacıyla kullanılan buharlı trenlerin günümüze gelindiğinde lüksün ve konforun simgesi olacak bir seyahat aracına dönüşeceğini kim bilebilirdi. Bu yazıda farklı kıtalarda; Asya, Avrupa, Afrika ve İskoçya 'da nefes kesen manzaralar eşliğinde yapılan tren yolculuklarını tanıma fırsatı bulacaksınız.

Yazı: Gökçe ALAÇLI

Yaşam

Yerini çoğu zaman daha hızlı alternatif olan hava ve kara ulaşımına bırakmış olsa da tren, zamana karşı yarışmadan doğanın tadını çıkartabileceğiniz, nostaljinin en güzel formunu yaşayabileceğiniz vagonların içinde seyahat imkânı sunuyor size. Yazımda okuyacağınız tren yolculukları beş yıldızlı olması sebebiyle biraz maliyetli olabilir ancak deneyime yapacağınız bu yatırım inanin çok sofistike ve istisna olacak.

AVRUPA

Simplon Orient Express Avrupa'da Paris, Verona, Berlin rotası çizen ve Orient adını aldıktan sonra bu rotaya İstanbul'u ekleyen efsanevi bir tren. 1977 yılından Monte Carlo'da düzenlenen bir açık arttırmadan iki tane antika tren alan yatırımcı James B. Sherwood tarafından renove ettirilen vagonlar, 1982 yılında hayata döndürüldü ve ilk seferlerini Londra-Venedik arasında yapmaya başladı. Bu seferlerden Paris- Verona- Berlin hattı iki gün süren bir tur. Bir diğeri ise Agatha Christie'nin romanına konu olan beş günlük Orient Express seferi olan Paris-Budapeşte-Bükreş-İstanbul hattı. İstanbul rotalı sefer en meşhur ve talep gören seferlerden birisi pek tabii ki. Önceleri diplomatlar ve hükümet görevlileri tarafından tercih edilen tren bence artık kim önce davranırsa onun sahip olabileceği bir maceraya dönüşmüş.

www.belmond.com

İSKOÇYA

İskoçya'nın neredeyse tüm güzelliklerini görme şansı sunan Royal Scotsman ile yolculuk toplam 8 gün sürüyor. Dünyadaki en lüks ve ünlü trenler arasında yer alan Royal Scotsman adını İngiltere'nin en önemli iki hattı olan Londra-Glasgow arasındaki Royal Scot ve Londra-Edinburgh arasındaki Flying Scotsman'ın birleşmesinden alıyor. İskoçya'nın sonsuzluk hissi veren engin dağlarında, uçsuz bucaksız yeşillikler arasında seyahat etmenin hayali bile güzel gelirken bu yolculuğu deneyimlemek tarifsiz olur bence. Royal Scotsman size rota olarak alternatifler sunuyor. "Scotland's Classic Splendours" ile İskoçya'nın yaylalarında buluyorsunuz kendiniz. Doğanın içine çizilen bu rotada şatoları ve görkemli bahçeleri rehber eşliğinde gezme şansı yakalıyorsunuz. Daha kapsamlı bir diğer alternatif ise, İskoçya-İngiltere-Galler bölgesinde yapacağınız ikonik bir tur. Mutfağıyla ve konaklama hizmetleriyle de ünlü olan Royal Scotsman'da yolculuk, misafirlerin doğayı izleyebilmesi için yalnızca gündüzleri devam ediyor ve trende, açık hava vagonu bulunuyor. Trenin yolcu kapasitesi ise yalnızca 36 kişi.

www.belmond.com

Yaşam

AFRIKA

1989 yılında Güney Afrikalı bir girişimci olan Rohan Vos tarafından kurulan Rovos Rail ile Afrika'nın güney bölgelerini gezebileceğiniz birden fazla seyahat imkânı bulabilirsiniz.

Bu tura çıkarsanız kalacağınız vagonlar ve lokomotif kolonyal dönemden kalma renove edilmiş araçlar. Angola, Zambiya, Tanzania, Zimbabve, Svaziland yeni adıyla Esvatini Krallığı, Namibya'yı görebileceğiniz üç-dört günden başlayıp iki haftaya uzanan turlar çok kapsamlı seçenekler sunuyor. Namibya Safari turu, uçsuz bucaksız çöllerden geçeceğimiz 3 bin 400 kilometre süren dokuz günlük bir tur. Bu turda Kalahari ve Namibya Çöllerini görecek ve aynı zamanda Etosha Ulusal Parkı ile kolonyal köyleri görme şansını yakalayacaksınız. 15 gün süren Güney Afrika'dan başlayıp Botsvana, Zimbabve, Zambiya ve son olarak Tanzania'dan geçen tur bir efsane. 15 gün süren ve Atlantik Okyanusu'ndan başlayıp Hint Okyanusu'nda biten diğer bir tur ise çöl konseptine engin okyanusları da görebileceğiniz bir opsiyon sunuyor. Bu arada trende nostaljiyi korumak, belki de doğanın içinde tamamen özgür olabilmek adına televizyon bulunmuyor hatta restoran gibi toplu alanlarda telefon ve bilgisayar kullanılmaması talep ediliyor.

www.rovos.com

ASYA

Asya'nın bütün egzotik güzelliklerini yolcularına sunan Eastern and Oriental Express, Güneydoğu Asya ülkelerini görmek isteyenler için biçilmiş kaffan. Diğer turlara göre koşullar daha sade ama çift kişilik kompartımanların kendine ait dolabı, duşu ve tuvaleti mevcut. Trende iki yemekli vagon ve üstü açık bir vagon var. Farklı rotalardan iki ya da üç gecelik Singapur-Bangkok ve Kuala Lumpur- Bangkok hattında yapacağınız yolculukta Kwai Köprüsü ve Kuala Kangsar şehirlerini görme imkânınız olacak. Bir de vahşi doğanın içinde kaplanları görebileceğiniz "Save Wild Tiger" turu var ki biletlerin belli bir yüzdesi bu vahşi hayvanların korunması için bağışlanıyor.

25 yıldır Asya'nın mistik doğasında hem vahşi doğanın içinde hem durgun pirinç tarlaları asarında seyreden bu tren güneşin doğudan yükselişini görmemiz için sizi bekliyor.

www.belmond.com

OLİMPİYAT SPOR ADAYI "FUTGOLF"

Yazı: Gökçe ALAÇLI

İlk kez 2007'de İngiltere ve İspanya'da oynanan futgolf, kısa sürede Avrupa'ya ve Amerika'ya yayıldı. Artık Türkiye'de de oldukça ilgi gören bu spor 2024 Olimpiyatları için aday sporlardan birisi. Şu an otuz altı ülkede kayıtlı beş bin oyuncuyla oynanan spora yapılan yatırımlar gösterilen ilgiyle birlikte artış gösteriyor. Türkiye'de futgolf daha yolun çok başında olmasına rağmen ulaştığı her kişiyi kendine bağlıyor ve basın tarafından yakından takip ediliyor.

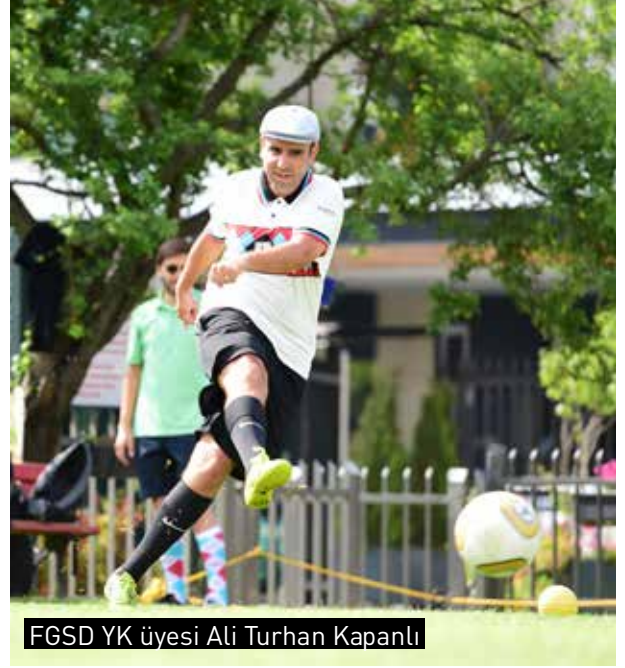

Yaşam

2012 yılında Londra'da kurulan Federation for International FootGolf (Uluslararası FutGolf Federasyonu-FIFG) adlı federasyon bu spora yönelik global kuralları belirliyor. Ülkemizde ise 2014'te Türkiye FootGolf Derneği (TFGD) ve 2018'de Futgolf Gençlik ve Spor Derneği (FGSD) faaliyet göstermeye başladı.

Dünyada futgolf klasmanı FIFG resmi turnuvalarından alınan puanlarla belirleniyor ve hatta bu turnuvaların belirli ayakları ülkemizde gerçekleştiriliyor. Futbol ve golf olmak üzere iki farklı spor dalının birleşimi olan sporun pek tabii ki futbol ve golf ile karşılaştırılması kaçınılmaz. Futgolf'un oyun prensipleri temelde golf ile aynı. Golfte en uzak delik mesafesi 600 metreyken, bu sporda 300 metre ile sınırlı. Golf kol, bel ve sırt kondisyonu gerektiren bir sporken, futgolf ayak marifetini öne çıkartıyor bu arada ilave edelim bu sporda futboldaki gibi krampon giyilmesi yasak. Ayrıca golf sporunun aksine her hava koşulunda oyuna devam zorunluluğu söz konusu.

FGSD YK üyesi Ali Turhan Kapanlı

Futgolf Gençlik ve Spor Derneği üyeleri ve oyuncularını

FUTGOLF NEDİR?

Basit bir ifadeyle futgolf, futbol ve golfün birleşiminden oluşan bir spordur. Oyun, ölçüsü 5 olan bir futbol topu ile çapı elli üç, derinliği otuz santimetre olan deliklerin bulunduğu golf sahasında oynanıyor. Oyunun kuralları, temelde golf kuralları ile aynı. On sekiz delikli futgolf sahasında her deliğin kendine özgü uzunluğu ve üç ile beş arasında vuruş sayısı (par) mevcut. Amaç elli dört ile yetmiş dört par arasında düzenlenen bir parkuru en az vuruş ile tamamlamak.

OYUN PRENSİPLERİ

Her sporcu kendi topunu işaretlemek zorunda futgolfte. Oyuncular skor kartını gözden geçirdikten sonra sırasının gelmesini bekliyor. Vuruşu yapmadan önce deliğin uygun olduğundan ve kimsenin vuruşuna engel olunmadığından emin olunması gerekiyor. Topa tek hareketle vuruluyor. Vuruş yapıldıktan sonra topun durması bekleniyor ve tabii ki topun yeri değiştirilmiyor. Topu, deliğe en uzak oyuncu oyuna devam ediyor. Topun oyun alanı dışına çıkması halinde, oyuncu 1 ceza puanı ile topu çıktığı bölgeye koyarak oyuna devam edebiliyor.

KİMLER OYNAYABİLİR?

Futgolf oynamak için yüksek efora veya fiziksel yeterliliğe ihtiyacınız yok. Bundan dolayı kadın, erkek her yaşta oyuncu bu oyunu büyük bir keyifle oynayabiliyor.

15 yaş altı ve 50 yaş üstü için farklı kategoriler bulunuyor. Sporcular; çocuklar ligi, yetişkinler ligi ve kadınlar ligi olarak üç ayrı kategoride yarışıyor.

EKİPMAN GEREKİYOR MU?

Futgolf oynamak için bir adet futbol topu ve bir çift çivisiz veya dişsiz halı saha ayakkabısı yeterli. Oyun esnasında oyuncular yanlarında marker, skor kardi ve kalem de bulundurmak durumunda.

NEDEN FUTGOLF?

Futgolfün en önemli özelliği, tıpkı golf sporunda olduğu gibi, bünyesinde "Doğaya Saygı, Rakibe Saygı" anlayışının bulunması. Buna futbolun popüleritesini de eklediğimizde ortaya olağanüstü değerli bir spor branşı çıkıyor.

FUTGOLF GENÇLİK VE SPOR DERNEĞİ – FGSD

Futgolf Gençlik ve Spor Derneği futgolfün içerisinde gelen sporcular tarafından 17 Aralık 2018 tarihinde bu sporun Türkiye'de gelişmesi ve yaygınlaştırılması için kurulan bir dernek. Derneğin künyesi Türkiye'de faaliyet gösteren tüm branşların incelenmesinden sonra oluşturulmuş, misyonu sade, vizyonu net, hedefleri ise somut.

FGSD bu alanda farklı projelere imza atıyor. Dernek, futgolf odaklı organizasyonlar düzenleyerek bu sporu tanıtmayı, yurt içinde başarılı ve adil bir rekabet sistemi kurmayı ve uluslararası turnuvalarda Türkiye'ye başarıyı getirecek adımlar atmayı hedefliyor.

KAÇAN KOVALANIR

Kendinizi hiç partnerinizi özlerken veya yan yanayken bile ona daha bağlı hissetmeyi isterken buldunuz mu? Veya ilişkinize ara verip bir süre uzaklaşma hayallerine daldığınız oldu mu?

Birçok ilişkide bir partner yakınlığı daha çok arzularken diğeri daha çok mesafe ihtiyacı hisseder. Bir ilişkideyseniz sormanız gereken soru şu: Ben bunlardan hangisiyim? Acaba ilişkimin daha yakın mı olmasını istiyorum yoksa partnerim bana kendimi rahat hissedeyeceğimden daha mı yakın? Eğer daha çok yakınlık isteyen tarafsanız bunu elde etmek için ne yapıyorsunuz? Biraz uzaklığı tercih etseniz bu mesafeyi nasıl yaratırsınız? Son olarak en önemli soru: Bu yöntemler işinize yarıyor mu?

Her ilişkide mesafe olabilir ancak burada kastedilen şey olumlu anlamda bir otonomi veya özerklik değil kişileri hangi tarafta olurlarsa olsunlar tatmin etmeyen, aralarında bariyerlerin bulunması hâli. İlişkilerde bir kişinin diğeri göre daha çok duygusal olarak yakınlık arzulaması çok sık gözleniyor. Duygu Odaklı Terapi'nin kurucularından olan Dr. Leslie Greenberg ilişkide bir kişinin "kovalayan", diğeri ise "kaçan" olduğunu ifade ediyor.

Bu ilişki dinamiğinde birçoğumuz iki taraftan birinde olmuşuzdur ve yine çoğumuz iki boyutu da tecrübe etmiştir. Alanının ihlal edildiğini hissetmeye meyilli olup daha çok alan isteyenlerimizde genellikle şuna benzer düşünceler kontrolde olur ve geri çekil der: "Bana çok bağlanmaya başladı. İlişki hızlı ilerliyor.",

"Senden çok beklentisi var, bu çok boğucu.". Daha güvensiz ve muhtaç hissedenlerde ise genellikle şu iç ses daha da zorlamaya teşvik eder: "Neden senle zaman geçirmek istemiyor? Seni umursadığından, sana gerçekten önem verdiğiinden emin olmalısın.", "Senden daha çok hoşlanmasını nasıl sağlarsın? Sadece sana bağlı olmasını sağlamak zorundasın.". Bir tarafın daha çok istediği ancak diğeri ise daha az istediği bu durum, çiftler arasında duygusal bir mesafe oluşturur.

Kaçma- kovalama dinamiği ilişkide eşitsizliğe yol açabilir. Kaçanlar genellikle sevgiyi esirgemeleri, samimiyetten kaçınmaları veya ne kadar yakınlığa izin vereceklerini kontrol etmeleri açısından daha fazla güce sahiptirler. Bu da partnerlerini hayal kırıklığına uğramalarına yol açarak ihtiyaçlarının karşılanması için gittikçe çaresiz, odaklanmış, sıkıntılı veya güdülenmiş hâle getirir. Her iki taraf da diğeri tepkilerini daha da kötüleştirecek davranışlara girerler. Kaçan; reddedici, soğuk veya ilgisiz davranarak kovalayan tarafı daha da çaresiz hâle getirir. Kovalayan kişi daha da sırnaşık, cezalandırıcı veya güvensiz gibi görünebilir ve bu da kaçan kişiyi daha da reddedici hâle getirir. Bu yabancılaştırıcı davranış kalıpları, hiç kimsenin diğeri yaklaşamayacağı sorunlu bir döngü oluşturur.

Kişilerin bu paternlere maruz kalmasının erken dönem ilişkileriyle oldukça ilgisi vardır. Yaşamımızın erken evresinde bakım veren kişilerle kurduğumuz bağlanma şekilleri, ilişkilerin nasıl sürmesi gerektiğine dair beklentimiz için aktif işleyiş modelinin temsili olur. Örneğin, tutarsız olarak ulaşılabilir olan bir ebeveynle büyüdüysek, yani zaman zaman ihtiyaçlarımızı giderirken zaman zaman reddedici veya duygusal olarak aç davranan bir ebeveyn, kaygılı bağlanma geliştirmiş olabiliriz. Bu da ebeveynimizin dikkatini bize verip ihtiyaçlarımızı gidermesini sağlamamız için aktif olmamız gerektiğini hissettirmiştir. Yetişkinlikte ise bu durum kendini duygusal olarak aç, güvensiz ve yapışkan olan endişeli bir bağlanma paterniyle gösterir. Romantik ilişkimize güvenli, emin ellerde hissetmek için bizi "tamamlayan" veya "kurtaran" biri gözüyle bakarız. Bu güvensizlik de sahiplenici, kıskanç, kontrolcü veya kendimize güvensiz şekilde hareket etmemize yol açar. Amacımız partnerimizle yakınlaşmak olsa da bu davranışlar genellikle onu daha da uzaklaştırmamıza hizmet eder.

Eğer ki mesafeli, göz ardı eden, bizle uyumlu olmayan bir ebeveynle büyüdüysek hayal kırıklığı ve acı yaşadığımız için ihtiyaçlarımızdan kopmuş oluruz. Başkalarından hiçbir şeye ihtiyaç duymuyor gibi davranırız ve bunu karşılayanları da hor görürüz. Çocukken kaçınan bağlanmışsak yetişkinlikte de küçümseyen tarzda bir bağlanma geliştiririz. İliş-

kide, duygusal olarak partnerimizle mesafe koyma eğilimimiz olabilir. Kendimizi soyutlamak veya sahte bir bağımsızlık arayışında olabiliriz. Kendimize ve ihtiyaçlarımızı kendimizin karşılmasına dair aşırı bir odağımız olabilir. Partnerimiz bizi duygusal olarak ulaşamaz görebilir. Belirli düzeylerdeki yakınlıktan kaçınabilir veya partnerimizi hayal kırıklığına uğratabilir veya yabancılaştıracak şekilde ilgisiz görünebiliriz.

Bağlanma tarzımızın romantik ilişkide ne kadar mesafe oluşturduğumuzda ve gerçek yakınlık için müsamaha derecemizde nasıl bir rol oynadığını görmek kolaydır. Büyüme sürecinde bizi partnerimizden, hayal kırıklığına uğrattırken aynı zamanda güvende hissettirecek bir mesafede tutacak korkular ve savunmalar geliştiririz. Durumlar değişip kaçan kişi yakınlık aramaya başladığında, kovalayan da genellikle geri çekilir, yani roller tersine dönmüş gibidir.

Terapide yıllarca beraber çalıştığım bir erkek danışan, kız arkadaşıyla yakın kalma konusunda mücadele etmiştir. Birçok açıdan onunla yaşamını paylaşmayı sevse de kız arkadaşı onu çok fazla çalıştığı konusunda yüzleştirdiğinde veya kendisiyle eğlenmek için yeterli zaman ayırmadığında şikâyet edince içertmektedir. Kız arkadaşı dışarıya çıkmak için ikna etmeye çalıştığında veya mesafeli ve ulaşılabilir olmadığına dair onu suçladığı anlarda gerildiğini his-

setmiştir. Bir süre sonra kız arkadaşı başının etini yemeyi kesti ve kendi başına daha çok şey yapmaya başladı. Yeni arkadaşlar edindi ve onsuz kısa gezilere bile çıktı. Danışan bir anda kendini güvensiz ve partnerinin ilgisi için çaresiz hissetmeye başladı. Kız arkadaşı da buna kontrol altında ve alanı ihlâl ediliyor gibi hissederek tepki gösterdi ve kendini çekmeye başladı. İlişki dinamiği tamamen dönmüş olsa da aralarında hâlâ aynı rahatsız edici (bilindik ve güvenli) mesafe vardı.

Hangi tarafta olursak olalım, ister kovalayalım ister kaçalım, çiftler diğerini suçlama eğilimindedir: "Beni başından savıyor. Dikkatini zar zor çekebiliyorum.", "Bana çok odaklanmış durumda. Bütün bu şikâyetlere katlanamıyorum."

Peki Greenberg'in önerisini dinleyip birbirimizi suçlamak yerine suçu bu döngünün kendisine yüklessek? İşin aslı iki taraf da mesafe yaratmaya neden olacak davranışlarda bulunurlar. İster bağırarak, araya duvarlar örmek, kendini esirgemek veya karşı tarafın alanına müdahale olsun bu davranışların sorunu çözeceğine kitlenip kalırız, ancak paradoksisik olarak tam da bu davranışlar sorunu sürdürmektedir.

Her iki taraf da bu döngüyü sürdürecektir davranışlarda bulunurlar, kendimize sormamız gereken, ben bu dinamikte payıma düşen kısmı nasıl değiştirebilirim sorusudur. Partnerimizle açık şekilde birbirimizi suçlamadan bu döngü hakkında konuşabiliriz. Bu döngünün nasıl işlediğinin farkına varmaya başlayabiliriz. Partnerim hoşuma gitmeyen o davranışı yapmadan tam bir dakika önce ben ne yapıyorum? İstediğim şeyi açıkça ifade etmektense acaba eleştirip başının etini mi yiyorum? Ses tonum sıcak ve davetkâr mı yoksa şikâyetçi ve eleştirel bir tonda mıdır? Bilerek göz temasından kaçıyor muyum, şefkate karşı direniyor muyum? Kendi güvensizliğime dayanarak kısıtlamalar mı getiriyorum? Eşimle yalnız zaman geçirmeyi reddediyor muyum? Eğer meraklı olup savunmacı olmazsak hem partnerimize yaklaştığımız hem ondan uzaklaştığımız döngümüzü ve paternlerimizi gerçekten tanıyabiliriz.

Ayrıca şu olumsuz davranış sorununu çözecek diyerek bize yön veren düşünceleri yani "eleştirel iç sesi" fark edebiliriz. Bu düşünceler sinsi olabilirler, ancak döngüyü devam ettirecek şekilde hareket etmemiz için bizi cesaretlendirirler: "Onu görmezden gelmelisin. Sana istediğini vermesinin tek yolu bu." şeklinde fısıldarlar. "Bir kere daha ara, ne yaptığını bilmen gerek." diye bağırırlar. "Ya ilgisini kaybediyorsa?". Sonrasında ise bu seslere göre hareket etmeye karşı direnip döngünün sürmesine yol açacak davranışlarda bulunmayız.

Aramızda mesafe yaratması garanti olan bu kaçma-kovalamaya dayanan ilişki tipini bu dinamikte kendi payımızı durdurarak engelleyebiliriz. Örnek olarak kovalayan taraftaysak bir şeylerin olması için çabalamayı biraz yavaştan alabiliriz (ör: randevu ayarlama, güvence arama, şikâyetleri not etme, sürekli kontrol etme). Farkına varacağımız şey muhtemelen partnerimizin bizi daha çok arayacağı, kendini daha konforlu ve ikna olmuş hissedeceği olacaktır. Eğer genellikle kaçan taraftaysak partnerimizin peşine düşmek için gerçek bir çaba gösterebiliriz (ör: özel zaman ayırmak, şefkat göstermek, onun duygularını ve düşüncelerine dair ilgiyi ifade etmek.) Daha açık oldukça partnerimiz de kendini daha güvende, rahatlamış hisseder ve yapışkan veya alanımızı ihlâl eden davranışları azalır. İlişkide paternimiz ne olursa olsun bunu kırarken hem kendimize hem de partnerimize karşı şefkati süregelen hâle getirmeyi denemeliyiz, çünkü sonuçta hepimiz ilişkiye kendi sivilimizle geliyoruz. Sonrasında her ikimizi de mutlu edecek, işler yoldan çıktığında dönebileceğimiz bir nokta, bir yakınlık düzeyi için birlikte çalışabiliriz.

Kaynak

<https://www.psychologytoday.com/blog/compassion-matters/201704/are-you-the-pursuer-or-the-distancer-in-your-relationship>

Psikolog Taylan ÖZKUZUCU
Bilişsel Davranışçı Terapist
taylanozkuzucu.wordpress.com
[twitter.com / taylanozkuzucu](https://twitter.com/taylanozkuzucu)
Instagram: @taylanozkuzucu

Lezzet

DOĞANIN GÖZ ALICI RENKLERİ TABAKLARIMIZI SÜSLÜYOR, YENİLEBİLİR ÇİÇEKLER

Romalılar, Çinliler ve Yunanlıların mutfak tarihinde binlerce yıl öncelerine kadar dayanan çiçekler, asırlar boyu geleneksel yemeklerin yapımında kullanılmış.

Yazı: Gökçe ALAÇLI

içinde neredeyse tüm duyularımıza hizmet etmiş çiçekler. Kimi zaman yemeğin içinde tüketmişiz, kimi üfleyerek içmişiz çayını, kimi yudum yudum şurubunu, kimi de lohusalara şerbet yapıp ikram etmişiz.

Şöyle Osmanlı mutfağına kısaca bir göz attığımızda en önemli çiçeklerden birisinin pek tabii ki gül olduğunu görürüz. Isparta'da özel olarak yetiştirilen misk kokulu güllerin misk ve safranla karıştırılarak tatlılarda ve şerbetlerde kullanıldığı bilinir. Yetiştirildiği yörelerde nadir bulunduğu için günümüzde koruma altında tutulan salep ise bir orkide türü ve Osmanlıdan bu yana kış günlerinin en çok aranan içeceğinin hammaddesi. Peki ya kurusunu genelde çaylarımıza koyduğumuz ya da nefesimizi tazelemesi için ağızımıza attığımız karanfilin taze olarak da yenilebildiğini biliyor muydunuz? Bilmiyorsanız tatmak için özel yenilebilir karanfilleri salatalarınızda deneyebilirsiniz. Menekşe ve hercai menekşe ise zengin antioksidan ve C vitamini içeriği ile dikkat çeken bir başka tür. Kansere ve kalp hastalıklarına karşı koruyucu etkisi bulunduğu bilinen menekşe, tatlı ve salatalarda hem süsleme amaçlı hem de nefis kokusuyla iştah açıcı olarak kullanılıyor.

Çiçeğin geleneksel mutfaklara girmesinin ötesinde M.Ö. 140 yılına ait kayıtlarda bile çiçek yeme kültüründen söz ediliyor. Sarı zambak ve gül yapraklarının Çin ve Hindistan, ebegümece, gül ve menekşenin Roma, kabak çiçeğinin ise geleneksel Akdeniz mutfağının birer parçası olduğundan bahsediliyor. Türk mutfağına baktığımızda Osmanlı döneminde çiçeklerin mutfakları görselliğin ötesinde tat ve koku olarak zenginleştirdiğini görüyoruz. Ama bunun yanında yaptığınız yemeğe çiçek eklemek, yemeğin tadını ve kokusunu değiştirmekle kalmayıp aynı zamanda rengini de değiştiriyor.

Yenilebilir çiçekler Osmanlı mutfağında ana yemekten salataya hatta tatlıya kadar her türün içine eklenmiş. Et yemeğinden, pilavına, gül reçelinden, dolmasına hatta turşusuna kadar pek çok reçetenin

Lezzet

Bu bilindik çiçeklerin haricinde isim olarak tamamen yabancı olduğumuz bazı lezzetli çiçekler de var. Benim mesela adını ilk kez duyduğum bir çiçek, aynisefa. Yemek için harika biberli, keskin ve baharatlı olurmuş aynisefa. Turuncu güzel yapraklara sahip çiçeği, çorba, makarna ve salatalara da çok yakışmış. Çayı da yapılırmış, aynı zamanda hipertansiyon, kalp hastalıkları, nefes darlığı ve ödeme de iyi gelirmiş.

Görüyorsunuz çiçekler sadece saksılarımızı ve bahçelerimizi güzelleştirmekle kalmıyor, öğünlerimize estetik ve egzotik tatlar da katıyor. Ancak görüntüsü kokusu ne kadar çekici olursa olsun, emin olmadığınız herhangi bir çiçeği yemekten kaçınmanız sağlıklı bir karar olacaktır. Tat ve koku algınıza yeni bir boyut kazandırmak istiyorsanız, yenilebilir olduğu bilinen çiçeklerle tanışıp onları mutfağınıza almanızı tavsiye ederim.

DOĞAYA AÇILAN BİRBAHÇENİZ OLSUN

BİRBAHÇE satış ofisine gelin, örnek dairemizi ziyaret edin.

ALEMDAĞ MAH. NİŞANTEPE MEVKİ
SARAY CAD. NO:192
www.birbahce.com.tr
e-mail: info@birlesimgrup.com

HEMEN ARAYIN
0216 304 35 45

ARZUMUZ

GELECEK NESİLLERE DAHA YEŞİL BİR DÜNYA BIRAKMAK

**Bir ağaç yılda 2 ton suyu çekerek
su baskınlarını engellemektedir.**

AĞAÇLARI KORUYALIM !

Birleşim Grup Hatıra Ormanı projesi kapsamında Kasım 2014'te Beykoz İlçesi Rüzgarlıbahçe Mahallesi'nde dikilen fidanlarımız büyümeye devam ediyor.

Geleceğe İZ Bırakıyoruz

